

**T.C
HALIÇ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GRAFİK TASARIM ANA SANAT DALI
GRAFİK TASARIM PROGRAMI**

**WEB SİTELERİNDE BAŞARI KRİTERLERİ VE YÜKSEKÖĞRETİM
KURUMLARININ WEB SİTELERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Murat DAĞITMAÇ**

**Danışmanı
Yrd. Doç. Demet KARAPINAR**

İstanbul – 2010

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	I
ÖZET	II
ABSTRACT	III
KISALTMALAR	IV
TEŞEKKÜR	V
GİRİŞ	1
1. BÖLÜM	
İNTERNET	4
1.1 İnternet.....	4
1.1.1 İnternet Nedir?	4
1.1.2 İnternetin Tarihçesi	5
1.1.3 Türkiye’de İnternet Kullanımı	5
1.2 İnternetin Kullanım Alanları.....	6
1.2.1 Eğitim Siteleri	7
1.2.2 Haber Portalları	7
1.2.3 Firma Siteleri	7
1.2.4 Kamu Kurum Siteleri	7
1.2.5 Kişisel Siteler	7
1.3 Kamu Kurum ve Kuruluşların İnternet Siteleri	7
2. BÖLÜM	
WEB SİTESİ YAPIMINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR	10
2.1 Web Sitelerinde Kullanılabilirlik	10
2.1.1 Web Sitelerinde Kullanılabilirlik Sorunları	10
2.1.1.1 Çerçeveler (Frameset).....	11
2.1.1.2 Sıkıntılı çerçeve teknolojisi	12
2.1.1.3 Tekrarlayan animasyonlu kaydırmalı içerik	12
2.1.1.4 Karmaşık adresler	12
2.1.1.5 Yalnız sayfalar	12
2.1.1.6 Gezinti sayfalarının kaydırılması	12
2.1.1.7 Gezinti desteğinin eksikliği	12

2.1.1.8 Standart olmayan bağlantı renkleri	13
2.1.1.9 Güncelliğini yitirmiş bilgi	13
2.1.1.10 Yavaş yüklenme zamanları (çok şiddetli).....	13
2.2 Web Sayfa Yapılarının Görsel Açıdan Kullanılabilirliğe Etkileri ve Okunabilirlik	14
2.2.1 Gestalt Kuramı (Görme ve Algı)	14
2.3 Web Sayfalarının Boyutları ve Ekran Çözünürlüğü	16
2.4 Yüksek Öğretim Kurumlarında Web Sitesine Başlanırken Site Haritasının Çıkarılmasının Önemi	17
2.4.1 Öğrenciler	17
2.4.2 Akademik ve İdari Kadro	17
2.4.3 Öğrenci Adayları ve Aileler.....	17
2.5 Yıldız Teknik Üniversitesi Web Sitesi Haritası	17
3. BÖLÜM	
WEB SİTELERİNİN GRAFİK TASARIM KRİTERLERİ	19
3.1 Renk	20
3.2 Tipografi ve metinler	26
3.3 Menüler.....	29
3.4 Resimler	31
3.5 Arkaplanlar	32
3.6 Animasyonlar	34
3.7 İkonlar	36
3.8 Kullanıcı Deneyimi	38
4. BÖLÜM	
BİR YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMUNA YÖNELİK WEB SİTESİ PROJESİ:	
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	40
4.1 Genel Bilgi.....	40
4.2 Web Sitesinin Tasarım Aşamaları	40
4.3 Onaylanan Web Sayfa Tasarımının Aşamaları	45
4.4 Üniversite Alt Sayfa Tasarımları	45
4.5 Üniversiteye Bağlı Birim Web Sayfaları	53
4.6 Site Yayına Girdikten Sonra Gelen Talepler	60
4.7 Web sayfalarında erişilebilirliğin sağlanması için bazı öneriler:	61

4.8 Web Sitesine Diğer Dil Seçeneklerinin Eklenmesi	62
4.9 Cep Telefonlarına Uygun Hale Getirilmesi.....	62
4.10 RSS Bölümünün Yapılması	62
4.11 Yıldız Haberci (Masaüstü Programı).....	63
4.12 Yıldızlarımız Bölümü	63
4.13 Sayaç Talebi	63
SONUÇ	64
EK-1	66
Kaynakça	68

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1 : www.yazarx.com web sitesinin çerçeve kullanımı (26.08.2010)	12
Şekil 2 : Son 5 Senelik İnternet Kullanıcıları arasındaki Ekran Çözünürlüğü Açısından Kullanım Oranları	17
Şekil 3 : Yıldız Teknik Üniversitesi, alt sayfa yönlendirmeleri	20
Şekil 4 : Renk Skalası	21
Şekil 5 : Yıldız Teknik Üniversitesinin Kurumsal Renkleri :	22
Şekil 6 : Yıldız Teknik Üniversitesi Web Sayfası Renk Dağılımı	23
Şekil 7 : Yıldız Teknik Üniversitesi Ana Sayfa Üst Kısım	24
Şekil 8 : Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlük Sayfası Üst Kısım	25
Şekil 9 : Yıldız Teknik Üniversitesi Menünün Koyulaştırılmış Hali	25
Şekil 10 : Sitedeki etkinlikler kutusundaki font kullanımı	27
Şekil 11 : İngiltere’de bulunan bir üniversitesinin web sayfasının font ve görsel hizalaması. (10 Mayıs 2010)	28
Şekil 12 : Atatürk Üniversitesi Web Sayfasının İki Yana Hizalı Fontların Olduğu Alt Sayfa Tasarımı	29
Şekil 13 : Haliç Üniversitesi Ana Sayfası	30
Şekil 14 : Marmara Üniversitesi Ana Sayfası	30
Şekil 15 : Marmara Üniversitesi Alt Menü Sistemi	31
Şekil 16 : Resim Formatları Arasındaki Farklar	32
Şekil 17 : Harvard Üniversitesi Web Sayfasının Arka planı.....	33
Şekil 18 : Oxford Üniversitesi Web Sayfası (10 Mayıs 2010).....	33
Şekil 19 : Yıldız Teknik Üniversitesi’nin Web Sayfasında Animasyonun Olduğu Alan (Kırmızı Çizgiyle Belirtilmiştir)	34
Şekil 20 : Yıldız Teknik Üniversitesi web sayfasında dönen bannerlardan bir tanesinin resim ve sloganları.	35
Şekil 21 : Web Sayfalarında Kullanılan İkonlardan Bazıları	37
Şekil 22 : Yıldız Teknik Üniversitesi Genel Sekreterlik Sayfalarında Kullanılan İkonlar (Mayıs 2010)	38
Şekil 23 : Yıldız Teknik Üniversitesi’nin web sayfasının eski tasarımı	41
Şekil 24 : Yıldız Teknik Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi Sitesi	42

Şekil 25 : Alternatif Tasarım 1	42
Şekil 26 : Alternatif Tasarım 2	43
Şekil 27 : Duyurular bant tasarım eskizi ve uygulaması	43
Şekil 28 : Haberler bölümündeki resimlerin kullanılışı (eskiz ve uygulama).....	44
Şekil 29 : Üst kısımdaki, animasyonun sağ tarafındaki kütüphane ikon tasarımı	44
Şekil 30 : Üst kısımdaki, animasyonun sağ tarafındaki “web mail” ikon tasarımı	44
Şekil 31 : Üst kısımdaki, animasyonun sağ tarafındaki “Otomasyon Sistemi” ikon tasarımı	45
Şekil 32 : Üst kısımdaki, arama butonu tasarımı	45
Şekil 33 : Akademik Birimler sayfasının tasarımı	46
Şekil 34 : Etkinlikler sayfasının tasarımı	47
Şekil 35 : Haberler sayfa tasarımı	48
Şekil 36 : Alt sayfalarda kullanılacak dosya indirme ikonları ve açıklamaları.....	49
Şekil 37 : İletişim Sayfası tasarımı	50
Şekil 38 : http://maps.google sitesindeki Yıldız Teknik Üniversitesi haritası	50
Şekil 39 : Yıldız Teknik Üniversitesi kuş bakışı fotoğrafı - 1	51
Şekil 40 : Yıldız Teknik Üniversitesi kuş bakışı fotoğrafı - 2	51
Şekil 41 : Rehber Sayfa Tasarımı	52
Şekil 42 : Rehber sayfasının detay bölümü.....	53
Şekil 43 : Rektörlüğe bağlı Genel Sekreterlik sayfası.....	54
Şekil 44 : Kütüphane sayfası tasarımı	55
Şekil 45 : Kütüphane sayfası üst bölümde kullanılan ikonlar	55
Şekil 46 : Rektörlük Sayfa Tasarımı	56
Şekil 47 : Yönetimden Sorumlu Rektör Yardımcısı Sayfa Tasarımı	57
Şekil 48 : Araştırma Planlamadan Sorumlu Rektör Yardımcısı İçin Sayfa Tasarımı	58
Şekil 49 : Eğitim Öğretimden Sorumlu Rektör Yardımcısının Sayfa Tasarımı	59
Şekil 50 : Yapı İşleri Birimi Sayfası	60
Şekil 51 : Yıldız Teknik Üniversitesi Görme Engelliler İçin Web Sitesi Tasarımı	62
Şekil 52 : Talepler Üzerine Yapılan Eklentilerle Birlikte Yeni Tasarım	63

GENEL BİLGİLER

Adı ve Soyadı :	Murat Dağıtmaç
Ana Sanat Dalı :	Grafik Tasarım
Programı :	Grafik Tasarım
Tez Danışmanı :	Yrd. Doç. Demet KARAPINAR
Tez Türü ve Tarihi :	Yüksek Lisans-Eylül 2010

WEB SİTELERİNDE BAŞARI KRİTERLERİ VE YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ WEB SİTELERİ

ÖZET

“Web Sitelerinde Başarı Kriterleri ve Yükseköğretim Kurumlarının Web Siteleri” konulu bu tez dört bölümde incelenmiştir. Birinci bölümde internet ve internet tarihi incelenmiştir. İkinci bölümde bir web sitesi yaparken dikkat edilecek hususlar, üçüncü bölümde; Yüksek öğretim kurumlarında web sitesi yapımında grafik tasarım kriterleri ele alınmıştır. Dördüncü bölümde ise Yıldız Teknik Üniversitesi web sitesinin yapım aşamaları incelenmiştir.

Bu çalışmada, yurtiçi ve yurtdışındaki üniversitelerin web sitesi tasarımlarının incelenmesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi'nin web sitesinin tasarım aşamaları detaylı biçimde ele alınması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Web tasarım, grafik tasarım, yüksek öğretim kurumu, Yıldız Teknik Üniversitesi

GENERAL INFORMATION

Name, Surname : Murat Dağıtmaç
Master of Art : Graphic Design
Program : Graphic Design
Supervisor : Assoc. Dr. Demet KARAPINAR
Degree Awarded and Date: Master-September 2010

SUCCESS CRITERIA AT WEBSITES AND WEBSITES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTES

ABSTRACT

This thesis is formed of four main chapters and has a topic named, “Success criteria at websites and websites of higher education institutes”. Internet and internet history has been investigated in first chapter. In second chapter, the rules which should be considered while developing websites and in third chapter, graphical design criteria of website building for higher education institutes have been studied. Finally in fourth part, developing steps of Yıldız Technical University’s website has been examined.

In this study, websites designs of domestic and international universities have been investigated and aimed to examine developing steps of Yıldız Technical University’s website in detail.

Keywords: Web Design, Graphic Design, Higher Education Institutes, Yıldız Technical University

KISALTMALAR

HTML: (Hyper Text Markup Language) internet üzerinde web sayfası oluşturmak için kullanılan bir betik dilidir.

PHP: Hypertext Preprocessor (Hiper Metin Önışlemcisi)

YTÜ: Yıldız Teknik Üniversitesi

IE: İnternet Explorer

V.b : Ve benzeri

ALES : Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı

ÖSYM : Yükseköğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve Yerleřtirme Merkezi

YÖK : Yükseköğretim Kurulu

s. : Sayfa

TEŞEKKÜR

Bu çalışmanın gerçekleőmesinde her tŸrlŸ yardım, uyarı ve yapıcı eleőtirileriyle bŸyŸk emeği geçen danıőmanım Sayın Yrd. Doç. Demet KARAPINAR'a, yine emeği geçen tŸm hocalarıma ve her tŸrlŸ desteğini esirgemeyen eőim Elif Hanım'a ocuklarım Ahmet Yaőar ve Turgut Sami'ye teőekkŸr ederim.

GİRİŞ

İnternet, çok kısa bir zamanda hızla gelişerek teorik bir kavramdan günümüz dünyasının vazgeçilmez bir parçası durumuna gelmiştir. Son veriler, yaklaşık 6,5 milyar insanın yaşadığı dünyada internet kullanıcısı sayısının 1 milyar sınırına dayandığını göstermektedir (1).

İnsanlar interneti iletişim, alışveriş, bilgi edinme, eğitim ve çalışma amaçlı kullanmaktadırlar. Bu hızlı gelişime bağlı olarak bugün elektrik için ne düşünüyorsanız, birkaç yıl içinde internet için de aynı şeyler düşünülecektir. Nasıl elektrik önceki nesiller için pek çok şeyi değiştirdiyse, internet de insanların, yaşama, çalışma hatta eğlenme tarzlarını değiştirmektedir (2). Bugün pek çok kâr amaçlı şirket, kâr amacı olmayan organizasyonlar, devlet kurumları, askeri kurumlar, hastaneler, üniversiteler ve kişiler web sitelerine sahiptirler. Web ortamına bir sayfa sunmadan önce, şirketler veya kurumlar kullanıcıların talepleri ve beklentilerini karşılamak amacıyla sitenin nasıl tasarlanacağına, bilginin nasıl ve ne şekilde sunulacağına daha fazla önem vermektedirler. Bu nedenle hızla gelişen bu yeni ortamda bir yarış ve rekabet de gündeme gelmiştir. Herkes en doğru şekilde kullanıcıların karşısına çıkmak istemektedir. Bütün belirtiler internetin bu inanılmaz gelişiminin devam edeceğini işaret etmektedir (3). Geline noktada bir çok internet kullanıcısı, ulaşmak istediği bilgilere veya kurum-kişi sitelerine arama motorlarını kullanarak ulaşmaktadır. Bu nedenle kişilerle iletişime geçmek isteyen kurumlar için web sitesi sahibi olmak zorunlu hale gelmiştir.

Bu hızlı büyüme web tasarımı konusunda pek çok çalışmanın yapılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu ortamda milyonlarca kişi ve kurum bir araya geldiğine göre, web bir iletişim ortamıdır, bu yüzden web kullanılabilirlik sorunları, iletişim sorunları olarak görülebilir (4). Bu ortamda iletişim kurarken kime, neyin, nasıl söylendiğinin bilinmesi gerekir. Bu soruların cevapları bulunarak, web tasarım süreci boyunca izlenebilecek bir yol haritası çıkarılabilir ve yanlış bir yöne sapıldığında tekrar doğru yol bulunabilir (4). Etkili web tasarımı, rengi, tipografisi ve tüm öğeleriyle birlikte etkili iletişime paralel olmalıdır.

İletişim kabiliyeti zamanla gelişir. İnsanlar ilk doğduklarında kendilerini ifade edebilmek için sadece birkaç yol kullanırken, geliştikçe iletişim kabiliyetleri de gelişir ve çok daha ifade edebilir, karmaşık senaryoları ve bilgileri açıklayabilir hale gelirler. İnternet de farklı değildir. Bir iletişim ortamı olarak internet pek çok evrim aşamasından geçmiştir (4).

Bu evrim süreci sonucunda bugün gelinen noktada doğru etkileşim tasarımları yapma kavramı önem kazanmıştır. Doğru etkileşim tasarımı, kullanıcıların bir web sitesinden istediklerini daha kolay alabilmelerini sağlar (5), kullanıcılar bir ürün ve hizmet satın almak, bilgi edinmek veya eğlenmek için siteyi ziyaret etmiş olabilirler.

1: İnternet: İnternet liginde Türkiye 24. sırada, <http://www.sabah.com.tr/2005/08/14/gun96.html>, (2005).

2: Rees, M., White, A. and White, B., "Designing Web Interfaces", **Prentice-Hall, Inc. 1st ed**, New Jersey, 15 (2001).

3: Kahn, P. and Lenk, K., "Mapping Web Sites 1st ed", **Rotovision**, Switzerland, 1-143 (2001).

4: Wroblewski, L., "Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed", **Hungry Minds, Inc.**, New York, 2 (2002).

5: Üstündağ, Ö., "Bilgisayar arayüz tasarımında grafik elemanlar ve İnternet'in grafiksel etkileşim arayüzü: World Wide Web", Yüksek Lisans Tezi, **Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, 21-73 (1999).

Bir web sayfasına girildiğinde kullanıcıların ilk olarak sorduğu iki temel soru vardır; “Neye bakıyorum?” ve “Ne anlama geliyor?” Her web sayfasının farkında olarak ya da olmayarak verdiği bir mesaj vardır. Bu mesaj renkler, yazılar, sesler vb.yle iletilir ve karşı tarafta kullanıcı tarafından anlamlandırılır (4). Bu nedenle yapılacak web tasarımına ilk başlandığı andan itibaren bu olgulara dikkat edilmelidir.

Kullanıcılarını memnun edebilmesi için web sayfasının kullanılabilir olması, dolayısıyla da anlaşılabilir olması gereklidir. Yani web sitesinin vermek istediği mesajın kullanıcının yorumuyla örtüşmesi gerekir. Kullanıcı, web sitesini oluşturan kişinin, web sitesi elemanlarını nasıl seçtiği ve organize ettiğini başarılı olarak yorumlayabilmelidir. Bu yorumlarda bireysel farklılıklar önemlidir (4). Dolayısıyla bir tıp öğrencisi ve bir edebiyat öğrencisi farklı siteleri kendi ihtiyaçları doğrultusunda daha kullanılabilir ve kendi ihtiyaçlarına daha uygun bulabilir.

Farklı kullanıcıların farklı talepleri olması dolayısıyla, doğru mesajı etkili bir biçimde ileten bir web sitesi tasarlamak için önce bazı sorular sorulması gerekir. Bunlar;

- Web sitesinin amacı ne olacak?
  - Sitenin kullanıcısı kim olacak?
  - Kullanıcılar siteye ne amaçla gelecekler?
  - Kullanıcılar siteyle nasıl iletişim kuracaklar?
- gibi sorulardır.

Bu soruların cevapları doğrultusunda amaca ulaşılabilir. Nasıl günlük hayatta kullanılan objeler belli aşamalardan geçerek markete sunuluyorsa, yani belli hedef kitlelerin belirli ihtiyaçlarını karşılamak için geliştiriliyorsa, aynı şey web sayfaları için de geçerlidir. Her sitenin belli bir kullanıcı yelpazesi vardır. Bu soruların cevapları alındıktan ve site içeriği hazırlandıktan sonra sıra, site organizasyonuna gelir. Web siteleri pek çok farklı topolojide organize edilebilir.

Bir resmin binlerce kelimeye bedel olduğu söylenir. Resimdeki objelerin büyüklükleri hangisinin önde hangisinin arkada olduğu, benzerlikleri farklılıkları, renkleri, hatta oraya nasıl, niye ne zaman geldikleri gibi pek çok şey söylenebilir veya sorulabilir. Benzer şekilde bir haritaya bakıldığında zamanın az bir bölümü yazıları okumak için harcanır. Çoğu bilgi haritanın görsel sunumundan elde edilir. Mavi alanlar suları, yeşil alanlar ormanları ifade eder. İki şehir ismi aynı büyüklükte yazı karakteri ile yazılmışsa bu iki şehrin büyüklükleri birbirine yakındır gibi sonuçlar çıkarabiliriz. Yani haritalar çok az kelimeyle çok şey anlatır (4).

4: Wroblewski, L., “Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed”, *Hungry Minds, Inc.*, New York, 2 (2002).

İnternette ise görsel iletişim sadece resimlerle sınırlı değildir. Etkili web siteleri tasarlamak güzel resimler yapmaktan ötedir. Web ortamı görsel bir ortam olduğu için kullanıcıya pek çok bilgi verir. Görsel iletişim prensipleriyle sitenin içerik ve fonksiyonu ve bunlara nasıl ulaşılacağı bilgileri kullanıcıya aktarılabilir. Dolayısıyla kullanıcıyı bilgilendiren, ona doğru mesajı veren bir ortam yaratılmalıdır. Renkler, boyutlar ve yazı tipleri gelişigüzel seçimler olmamalı, iyi düşünülmüş olmalı ve kullanıcıyı web sitesini nasıl kullanacağı ve yorumlayacağı konusunda yönlendirmelidir. Web sitesi elemanları doğru kullanarak, bilgiler arasındaki benzerlikler ve farklılıklar ortaya konulmalıdır.

Örneğin ziyaret edilen bağlantılar açık mavi, edilmeyenler koyu mavi renkte gösterilir ve bu tutarlı bir şekilde bütün sitede uygulanırsa, bu kullanıcının sitede nasıl hareket edeceği konusunda bir davranış geliştirmesini sağlar (4). Yani kullanıcı, sitenin konuştuğu dili yorumlayıp bu bilgiyle yoluna daha kolay devam eder. Bu konuda “Ana Sayfa” çok önemlidir. Ana sayfadaki kurumsal yapının alt sayfalarda da devam etmesi gerekir.

Yukarıda da anlatıldığı gibi her geçen gün hızla büyüyen web ortamında kullanılabilirliğin önemi çok büyüktür. Bu yeni iletişim ortamına giren her kişi ya da kurum kendini bu ortamda en doğru şekilde ifade etmek istemektedir. Yani site sahipleri hedef kullanıcılarıyla ilişkilerini doğru kurabilmek, onlara kendilerini doğru anlatabilmek ve onlarda doğru duygusal karşılıkları oluşturmak istemektedirler. Bunun için gelişigüzel bir web sayfası ya da sadece teknik yönden çok iyi yapılmış veya çok güzel görünen bir web sayfası hazırlamak yeterli değildir. En önemlisi sayfalardaki görsel elemanları doğru kullanarak karşı tarafla doğru ilişkiler kurabilmektir. Pek çok evreden oluşan web gelişim sürecin de sonucu olarak, artık günümüzde bu kavramlar daha fazla önem kazanmakta, web sayfalarının görsel sunumları, kullanılabilirlikleri üzerine pek çok çalışma ve araştırma yapılmaktadır. Profesyonel tasarımcılar bu yeni iletişim ortamını görsel olarak en doğru şekilde yapılandırabilmek, yani web için doğru görsel dili oluşturabilmek için sürekli çalışmaktadırlar ve her geçen gün bu alandaki bilgi birikimleri artmaktadır. Böylece gelecekte bu yeni iletişim ortamı daha anlaşılabilir ve kullanılabilir bir hale getirilecektir.

Üniversitelerdeki öğretim elemanlarının kişisel web siteleri de öğrenciler, öğretim elemanları ve diğer kişiler arasında önemli bir iletişim aracıdır, bu sebeple hedef kullanıcılar dikkate alınmalı ve bu doğrultuda web siteleri tasarlanmalıdır.

4: Wroblewski, L., “Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed”, *Hungry Minds, Inc.*, New York, 2 (2002).

1. BÖLÜM

İNTERNET

1.1 İnternet

Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği, en son buluşların bile çok kısa bir süre sonra değişime uğradığı bilgi çağında, bilgisayar ve İnternet'in bu gelişmelerdeki rolü dikkate değerdir. İnternet güçlü ve sürekli gelişen bir teknolojidir (23). Öyle ki, İnternet son 10 yılda çok büyük büyüme göstermiş, hayatımızın her alanına girmiştir. İnternetin herhangi bir sınırı olmadığı gibi, onun büyümesini önleyecek bir olgu da yoktur. İnsanlık tarihinde, iletişim alanında, küreselleşmeyi bu ölçüde kolaylaştıran, İnternet dışında bir teknoloji henüz getirilmemiştir (24). Dünyanın farklı bölgelerindeki gelişmeler ve araştırma sonuçları, dünyanın diğer ucundaki insanlara anında ulaşabilmektedir. İnternet yoluyla dünyanın farklı yerlerdeki, farklı kültürlerdeki insanlar beraber sohbet edebilmekte, çalışmalarını paylaşabilmektedir. İnternet dışında bu etkiyi sağlayacak başka bir teknoloji yoktur.

1.1.1 İnternet Nedir?

İnternet, teknik olarak birçok bilgisayarın ve bilgisayar sistemlerinin birbirine bağlı olduğu, dünya çapında yaygın olan ve sürekli büyüyen bir iletişim ağıdır. Diğer bir ifade ile İnternet, farklı özelliklerdeki bilgisayar sistemlerinin bir birine bağlanmasını sağlayan, ağların ağı olarak ifade edilebilir (23). Bu iletişim ağında bilgisayarlar bir birlerine kablolar, uydu bağlantıları ve telsiz bağlantıları ile bağlıdır ve haberleşmelerini, geliştirilmiş özel protokollerle sağlamaktadırlar.

İnternet veri iletişimini sağlamakta ve dünya üzerindeki birçok kişi veya kuruluş paylaştıkları veriler ile İnternetin oluşmasına katkıda bulunmaktadır. İnternet, fiziksel alt yapısının ötesinde yapılan bu paylaşımlar ve katılımlar ile büyümektedir. Birçok özel kuruluş veya kişi müşterilerine hizmet götürme yöntemlerine İnterneti de dahil etmişlerdir. Örneğin, bu gün birçok radyo istasyonu İnternet üzerinden yayın yapmakta, televizyonlar İnternet vasıtası ile izlenebilmektedir. Diğer taraftan, bazı bilimsel yayınlar geleneksel basılı yayını bırakarak yayınlarına tamamen İnternet ortamında devam etmektedirler. İnterneti kullanan yayın evleri, çok daha hızlı bir şekilde yayın ulaştırabilmektedirler. Aynı zamanda bu hızın yanında büyük oranda maddi kazançta sağlanmaktadır. İnternet bu özelliklerinin yanında telefon ve posta gibi hizmetlerde de yoğun olarak kullanılmaktadır. Posta ve telefona ek olarak İnternet ile geliştirilen anında mesajlaşma yazılımları ile kişiler karşısındaki kişi veya kişilerle anlık olarak sohbet edebilmektedirler. İnternetin iletişimde kullanılması, iletişim maliyetleri açısından avantaj sağlamaktadır.

Bilgisayarların bilgiyi saklama, çok hızlı işleme özellikleriyle, bilgisayar ağları ile herhangi iki bilgisayar arasındaki veri iletişimini olanaklı kılma özellikleri birleştiğinde ortaya çok büyük bir bilgi paylaşım ortamı çıkmaktadır. İnternet sadece iletişim amacıyla değil, bu büyük paylaşım ortamı içerisinde özellikle bilgiye ulaşım amacıyla okullarda da yoğun olarak kullanılmaktadır. İnternet bu haliyle çok büyük bir kütüphaneye benzetilebilir.

23: Mambretti, C., İnternet Technology for Schools, McFarland & Company, Jefferson, (1999).

24: Karasar, Ş. "İnternet Ortamında Eğitim", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*. Bahar 1999

İnternet büyük oranda yaşamla iç içe geçmeye başlamıştır. Günlük işlerin birçoğunda yoğun olarak kullanılmaktadır. Eğitim – Öğretim faaliyetlerinde, bankacılık işlemlerinde, iletişimde, alışverişte, reklam ve satış alanında, şirketlerin teknik destek hatlarında, devlet dairelerinde ve daha birçok alanda yoğun olarak kullanılmaktadır.

1.1.2 İnternet'in Tarihçesi

ABD Savunma Bakanlığı, bakanlık için araştırma ihalelerine katılan bilimsel araştırma kurumları arasında bir ağ oluşturmaya karar verdi ve İleri Araştırma Projeleri Bakanlık Ağı (Advanced Research Projects Agency Network) adı verilen bu iş ile İnternetin babası sayılan Leonard Kleinrock görevlendirildi.

ARPANET çerçevesinde ilk bağlantı 1969'da dört merkezle yapılmış ve ana bilgisayarlar arası bağlantılar ile İnternetin ilk şekli ortaya çıkmıştır. Kısa süre içerisinde birçok merkezdeki bilgisayarlar ARPANET ağına bağlanmıştır. 1971 yılında Ağ Kontrol Protokolü NCP (Network Control Protocol) ismi verilen bir protokol ile bilgisayarlar arası bir haberleşme sistemi oluşturulmuştur. 1972 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen Uluslararası Bilgisayar İletişim Konferansı'nda (ICCC - International Computer Communications Conference) ARPANET'in NCP ile başarılı bir demonstrasyonu gerçekleştirilmiş ve bu yıl içinde ilk defa elektronik posta ARPANET içinde kullanılmaya başlandı. NCP'den daha fazla yeni olanaklar getiren TCP / IP (Transmission Control Protocol) Protokolü 1983 yılında kullanılmaya başlanmıştır (25). TCP / IP halen günümüzde de kullanılmaya devam etmektedir.

1980 yılları ortasında ABD Savunma Bakanlığı DOD Amerikan Askeri Bilgisayar Ağı, ARPANET' ten ayrılmış ve MILITARY NET adlı kendi ağını kurmuştur. 1986 yılında Amerikan Bilimsel Araştırma Kurumu NSF, ARPANET için ülke çapında beş büyük süper bilgisayar merkezi kurulmasını içeren kapsamlı bir öneri paketi öne sürmüştür. ARPANET, daha sonra Amerikan hükümetinin maddi desteği ile NSFNET olarak düzenlenmiştir. NSFNET Merit olarak adlandırılan Michigan Eyaletindeki üniversitelerin organizasyonu ile NSF'in yaptığı bir anlaşma doğrultusunda işletilmeye başlanmıştır. NSFNET'in işletilmesine bir süre sonra Merit'in yanında ABD'nin dev bilgisayar firması IBM ve haberleşme firması MCI dahil olmuştur. ANS'nin kuruluşu süreci, ABD'de 1990'lara kadar devlet desteğinde gelişen İnternet omurgasının özelleştirilmesi sürecinin de başlangıcı olmuştur. 1990 yılında NSFNET ile özel şirketlerin ortak işletmesi ile başlayan özelleştirme süreci, 1995 yılı mayıs ayında NSF'nin İnternet omurga işletmeciliğinden tamamen çekilmesi ile tamamlanmıştır. 1995 yılından itibaren İnternet omurga işletimi tamamen özel işleticilerin elindedir.

1.1.3 Türkiye'de İnternet Kullanımı

Türkiye'nin gerçek anlamda İnternet'e bağlanması 1993 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu ilk bağlantıdan sonra İnternet'e bağlı bilgisayar ve kullanıcı sayısında çok kısa süre içinde dünyadaki büyüme oranının bile üstünde gerçekleşen önemli artışlar gözlenmiştir. Dünyadaki bu yeni teknoloji için Türkiye ilk adımı, ODTÜ-TÜBİTAK ortak organizasyonunun çalışmaları ile Aralık 1991'de atmıştır. Bu çalışma, o zamana kadar çalışan Türkiye Üniversite ve Akademik Kurumlar Ağı (TUVAKA)'dan farklı bir yaklaşım ile kullanıcı sınırlaması getirilmeden her kişi ve kurumu İnternet'e bağlamayı amaçlamaktaydı.

25: Seferoğlu, S. Bt. İnternetin Doğuşu ve Gelişimi, <<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~sadi/dersler/ebb/ebb467-guz2000/umut-p.html>>, Erişim Tarihi: 22.07.2006.

Yurtdışı bağlantı başvurusu ABD Ulusal Bilim Kurumu (NSF) ve Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN)'e yapılmış, her iki kurumdan da Mart 1992'de olumlu cevap gelmesine rağmen NSFNET tercih edilmiştir. TÜBİTAK ile NSF'in aynı misyonu taşıyor olması NSF'in tercih edilme nedenlerinin başında gelmektedir. Temmuz 1992'de 64 Kbps'lik hat için PTT'ye başvuru yapılarak, Eylül 1992'de ilk yönlendirici kurulmuş ve 12 Nisan 1993 tarihinde de İnternet genel kullanıma açılmıştır. Bu ilk bağlantının tüm masrafları TÜBİTAK tarafından üstlenilmiş olup; teknik çalışmalar ise ODTÜ bilgi işlem personeli tarafından yürütülmüştür(26).

1993 yılında Ege Üniversitesi 64 Kbit/sn. ile ikinci bağlantıyı ve daha sonra sırası ile 1995 yılında Bilkent ve Boğaziçi Üniversiteleri, 1996 yılında ise İstanbul Teknik Üniversitesi İnternet bağlantıları gerçekleştirmişlerdir. 1997 yılında akademik kuruluşların İnternete bağlantılarını sağlayan ULAKNET çalışmaya başlamış ve Üniversiteler özellikle kendi aralarında hızlı bir omurgaya sahip olmuşlardır. 2000'lerin başında, ticari kuruluşlar TTNET omurgası üzerinden, akademik kuruluşlar ve ilgili birimler ise ULAKNET omurgası üzerinden İnternet erişimine sahip olmuşlardır.

Balıkesir Üniversitesinde ise İnternet bağlantısı ile ilgili çalışmalar, Ocak 1994 tarihinde Ege Üniversitesi Bilgi İşlem ve Uygulama Merkezi ile Balıkesir Üniversitesi Bilgi İşlem Daire Başkanlığı arasında yapılan yazışmalar ile başlamıştır. İNTERNET ve TÜVEAK konulu resmi yazışmada, IBM 3090 Host sistemine bağlı IBM 3475 fronteier processor'e SDLC leased line bağlantısının yapılacağı belirtilmiştir. Yine 1994 yılının Ocak ayında PTT ile yapılan yazışmalarda, PTT'den Ege Üniversitesi ile gerçekleştirilecek bağlantı için 9600 bps hızında (4 tel) data hattı tahsisi talep edilmiştir. Çalışmaların tamamlanması ile 1994 yılının başlarında Balıkesir Üniversitesi, Ege Üniversitesi üzerinden İnternet erişimine sahip olmuştur. Daha sonra 1997 yılında ULAKNET'in kurulumu ile Ege Üniversitesi üzerinden gerçekleştirilen İnternet bağlantısı, ULAKNET omurgası üzerinden sağlanmıştır.

1.2 İnternetin Kullanım Alanları

İçinde bulunduğumuz “Bilgi Çağı” olarak adlandırılan 21. yüzyıl, beraberinde bilgisayar teknolojilerinin hızla geliştiği ve giderek toplumun bütün katmanlarında yaygınlaştığı bir dönemi getirmiştir (27). Özellikle İnternet teknolojilerinin bilgiye erişim aracı olarak her geçen gün hızla yaşantımıza akması, bizi önünde durulamaz bir noktaya getirmiştir (28). Enformasyon ve bilgi çağı olarak da adlandırılan ve bu teknolojiler üzerine kurulu yeni toplum düzeni çerçevesinde kavramların önüne enformasyon veya elektronik anlamına gelen “e-” ön eki eklenerek, yeni kavramların oluşması sağlanmıştır. Günümüzde, toplumlar, kuruluşlar hatta kişiler klasik sistemleri tamamen bilgisayar temelli sistemler haline dönüştürmüşlerdir. İnternet'in yaygınlaşması ile bu dönüşüm daha da hızlanmış, İnternet her alanda kullanılabilir hale gelmiştir. Birçok devlet, vatandaşları ile olan iletişim ve işlemlerini İnternet yoluyla halletmek için çalışmaları yapmakta, kimi alanda da bu çalışmalar tamamlanmıştır. Devlet kuruluşlarının yanı sıra, ticaret ve bankacılık işlemleri de günümüzde büyük oranda İnternet yoluyla yapılmaktadır. Kuşkusuz İnternetin kullanılmasının sayısız avantajı mevcuttur. İnternet ile gerçekleştirilen işlemler daha az maliyetle ve daha kısa sürede gerçekleşmektedir.

26: ULAKBİM, ULAKBİM'in Tarihçesi.

<<http://www.ulakbim.gov.tr/hakkinda/tarihce/>> Erişim Tarihi: 19.09.2006.

27: İşman, A. “Bilgisayar ve Eğitim”, *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, (2001), 1.

28: Altun, A., *Gelişen Teknolojiler ve Yeni Okur Yazarlıklar*, Anı Yayıncılık, Ankara, (2005).

Gelinen noktada, birçok radyo ve televizyon kuruluşu İnternetteki yerlerini almışlar, yayın yöntemlerine İnterneti de eklemişlerdir. İnternet günümüzde birçok alanda kullanılmaktadır, bu alanların başlıcaları aşağıdaki bölümde verilmiştir.

1.2.1 Eğitim Siteleri

Eğitim kurumlarının kendi öğrencileriyle interaktif olarak diyalog kurması, velilerin bilgilendirilmesi ve okulun tanıtımı amacıyla yapılan sitelerdir. Özellikle son dönemlerde bu sistemin içerisine uzaktan eğitim bölümü de eklenmiştir. Eğitim alacak öğrenci bilgisiyara ve internet olan herhangi bir yerden eğitimini sürdürebilmesi için uygulanan bir sistemdir. Daha çoğunlukla çalışan kesimin ilgisini çeken bir eğitim sistemidir.

1.2.2 Haber Portalları

Dünyada olan gelişmelerin, internet ağı yoluyla herkesin ulaşabileceği bir noktaya gelmesi, gazetelere alternatif olarak haber portallarını ön plana çıkarmıştır. Gazeteye göre en büyük avantajı ise, gazetenin “dün”ün haberlerini vermesi, haber portallarının ise anlık haberleri ve olayları kullanıcılarına ulaştırması. Bir diğer önemli avantajı ise, haberleri video olarak izlenebilmesi, spor müsabakalarının özetlerinin seyredilmesi gibi etkenler, haber portallarını ön plana çıkarmıştır.

1.2.3 Firma Siteleri

Teknoloji çağında firmalar artık katalog, afiş v.b. basılı materyallere çok fazla rağbet etmiyor. Onun yerine internet ortamında kendini ifade edebilecek, ürünlerini tanıtabilecek web siteleri yapıp, arama motorlarında üst sıralarda çıkmak için uğraş vermektedir. Firmalar için cazip olmasının sebebi, mali olarak diğer basılı materyallere göre çok daha uygun olması. Onun haricinde internet kullanıcılarının almak istedikleri ürünleri veya hizmetleri ilk önce elinin altında olan arama motorlarına aratıp, çözümü ona göre bulmasıdır.

1.2.4 Kamu Kurum Siteleri

Gelişen teknolojiyle birlikte, devletin vatandaşına ayak uyduramaması kaçınılmaz sondur. Alışveriş, eğitim, bilgi edinme v.b. ihtiyaçlarını internet üzerinden karşılayan insanların kamu kurumlarından alacakları hizmeti de internet üzerinden almak istemeleri neticesinde, kamu kurum ve kuruluşları da aktif olarak interneti kullanmaya başlamıştır. Trafik şube müdürlüğünden sigortaya, seçim kurulundan bilgi edinmeye kadar bir çok alanda e-devlet sistemine geçilmiştir.

1.2.5 Kişisel Siteler (Forum Siteleri)

İnterneti yoğun kullanan insanların fikirlerini paylaştığı sitelerdir. Bunlar kişisel forum siteleri ve genel forum siteleri diye ikiye ayırabiliriz. Kişisel sitelerde, sitenin sahibi günlük olaylar karşısında veya edindiği tecrübeler neticesinde fikirlerini paylaştığı, denemelerinin yayınladığı bir sitedir. Genel forum sitelerinde ise, site sahibi üyelik toplayarak insanların fikir, görüşlerini, soru ve cevaplarını paylaştığı bir sitedir. Bu tarz sitelerde sitede birden fazla yönetici olur, sitenin sıkı denetlenmesi gerekmektedir.

1.3 Kamu Kurum ve Kuruluşların İnternet Siteleri

Kamu kurumlarının, özellikle kağıt israfını azaltmak ve bürokratik süreci minimuma indirmek için bazı kanunlar çıkartılmıştır. Buna göre; Resmi Gazete’de (25445 Sayılı, 2004, madde 6) kurum ve kuruluşların internet sayfalarından halkı bilgilendirmek amacıyla internet sitesin içeriği hakkında bir madde eklenmiştir. (Ek-1)

Sayıştay Raporu'nda (2006:107) internet ile ilgili su ifadelere yer verilmiştir: “Kamu internet sitelerinin, devlet ile vatandaş arasındaki dolaysız iletişim ve etkileşimini sağlayan pencereler olarak önemi artmıştır. İnternet sitelerinde, hizmetlerin hızlı, güvenli, kolay kullanılabilir ve standartlara uygun bir şekilde sunumu; devletin şeffaflaşması, hızlı, kesintisiz ve etkin bir şekilde hizmet sunulması vatandaşın her düzeyde yönetime katılımının sağlanması ve yaşamlarının kolaylaştırılması, kurumlar arası bilgi alış verisi sağlanarak is ve veri tekrarlarının önlenmesi gibi faydalar sağlayacaktır.”

Sayıştay Başkanlığı'nın 2006 yılında yaptığı bu çalışmada kamu internet siteleri belli kriterler esliğinde değerlendirilerek, standartlaşma yolunda girişimlerde bulunulmuştur. (11)

Kamu internet siteleri resmi bir kurum sitesi olduğu için özel sektördeki işletmelerin sitelerinden farklıdırlar. Kendi bulunduğu alana hizmet edip hedef kitlesi de çok büyüktür. Kamu kurumu internet sitesi herkesin anlayacağı şekilde açık olup, genelde ciddiyet arz etmesi gerekmektedir. Kamu kurumlarında standartlaşma temel kural olup internet sitelerinde de bu kural aynen geçerli olmaktadır. (11)

Bir kamu internet sitesi en az aşağıdaki öğeleri içermelidir (Sayıştay Raporu, 2006:6).

*“Kurumun adı, logosu
Sitenin Amacı
Kurumun yapılanması
Kurumun sorumlulukları ve amaçları
Kurum yöneticileri
Kurumun alt birimleri ve bu birimlerin görevleri
Kurum ile alakalı mevzuat
Kurumun sunduğu hizmetleri açıklayıcı sayfalar
Eğer varsa sunulan etkileşimli hizmetler
Kurumun üretmekle yükümlü olduğu her tür rapor
İstatistiksel bilgiler
Kuruma ait duyurular, haberler
Kuruma ait basın açıklamaları
Basında kurum ile ilgili çıkan haberler
İnternet üzerinden sunulabilecek her tür form
Kuruma ait erişim bilgileri (telefon, adres, e-posta)
Şikayet ve geri bildirim mekanizması
Site ile ilgili yardım sayfaları
Sıkça Sorulan Sorular sayfaları*

4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nun 16'ncı maddesi gereğince kurumun sendikalı personeline ait veriler ihtiyaca göre yabancı dilde kurumun tanıtımı, teşkilat yapısı, görev ve sorumlulukları vb.”

11: Çakmak, V., “Üniversite İnternet Sitelerinin Kurum İçi Halka İlişkiler Açısından İşlevselliği”, *Selçuk Üniversitesi – Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Konya, (2008).

Kamu internet sitelerinin asgari içeriğinin tanımlanması amacıyla hazırlanan 2007/4 notu genelge ile sitenin geniş kitlelere erişilebilmesi sağlanmaya çalışılmıştır. Başbakanlık (2007:37):

“Kamu internet sitelerinde doğru ve doyurucu içerik sunmanın yanında gelen en temel beklenti sitenin mümkün olabilecek en geniş kullanıcı kitlesi tarafından erişilebilmesidir. Kullanıcıların sahip oldukları araçlar, bilgi düzeyleri, fiziksel engelleri siteye erişmelerini kısıtlamamalı, kamu internet siteleri mümkün olduğunca geniş bir kitle tarafından aynı içerikle görüntülenebilmelidir. Özellikle, engelli kullanıcıların siteye erişimde sorun yaşamamaları temel amaç olmalıdır. Site, ekran okuyucular gibi erişim destekleyici teknolojilerde sorunsuz çalışabilmelidir.”

2. BÖLÜM

WEB SİTESİ YAPIMINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

2.1 Web Sitelerinde Kullanılabilirlik

Bu bölümde web ortamında kullanılabilirlik, web sayfa yapılarının, web sayfalarındaki elemanların, kullanıcı deneyimlerinin ve estetiğin kullanılabilirliğe etkileri anlatılacaktır.

2.1.1 Web Sitelerinde Kullanılabilirlik Sorunları

Kullanılabilirlik, ürünlerin, fonksiyonel olarak doğru, kullanıma uygun, kolay öğrenilebilir, kolay hatırlanabilir, hata toleranslı ve öznel olarak memnun edici olmasıdır. Kullanılabilirliği değerlendirebilmek için ilk aşamada kullanıcıyla ürünler arasındaki ilişkileri göz önüne almak gerekir. Ancak kullanıcıyla ilişkide olan diğer kişiler, sistemler ve araçlar da hesaba katılmalıdır. Yani kişinin ortamının tamamı ele alınmalıdır.

Burada yarar ve kullanılabilirlik kavramlarının birbirinden ayrılması gerekir. Yarar bir yazılımın özellikleri veya fonksiyonlarıdır. Yani yazılımın sahip olduğu özelliklerin listesidir. Kullanılabilirlik ise kullanıcının bu özellikleri anlayabilmesi ile ilgilidir. Bunun için çeşitli kullanılabilirlik metotları uygulanır.

Kullanılabilirlik metodu, tasarımı kullanıcı merkezli bir perspektiften yaratma tekniğidir. Bunun için, hedef kullanıcı kim? hedef kullanıcı ne istiyor? Nasıl çalışmak istiyor? soruları sorulmalıdır.

Kullanılabilirlik metotları iki kategoriye ayrılabilir. Birinci metotta gerçek kullanıcılardan gerçek veriler elde edilir. Yani odak gruplar, röportajlar veya kullanılabilirlik testleriyle kullanıcılardan bilgi toplanır. İkinci metotta ise kullanıcı olmaması durumunda, daha önceki deneyimlere, insan davranış modellerine ve tasarım ilkelerine dayanarak tasarımın ne kadar kullanılabilir olduğu tahmin edilir (7).

Bu metotlar uygulanarak, teknik, yapısal ve görsel kullanılabilirliklerin bir araya gelmesiyle web kullanılabilirliği sağlanır (7). İlk zamanlarda web kullanılabilirliği denildiğinde daha çok teknik kullanılabilirlik üzerinde duruluyordu. Örneğin; çerçevelerin veya fazla kullanılan resimlerin sayfaların yüklenme zamanları açısından dezavantajlı olduğu gibi. Oysa günümüzde görsel kullanılabilirlik kavramı en az teknik kullanılabilirlik kadar önem kazanmıştır.

7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., "Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed", *Academic Press*, San Diego, 1-481 (2002).

Web ortamında görsel kullanılabilirlik, kullanıcılarla iyi iletişim kurabilen sunumlar yaratabilmek ile sağlanır; yani arayüzün kolay kullanımı için, kullanıcı arayüzü tasarımına ait çeşitli kararlar verilmelidir. Çünkü kullanıcı bir web sitesiyle olan bütün ilişkisini sitenin görsel sunumu aracılığıyla gerçekleştirir. Doğru web dilini oluşturabilmek, doğru görsel elemanların, doğru biçimde düzenlenmeleriyle sağlanır. Bu görsel elemanlar hedef kullanıcılara verilmek istenilen mesajları en doğru şekilde verebilecek elemanlar olmalıdır.

Bu sebeplerle gereksinim analizi, kavramsal tasarım, model ve ilk örnek yapımı, üretim ve hayata geçirme şeklinde gerçekleşen web tasarım sürecinin her aşamasında kullanılabilirlik mümkün olduğunca test edilmelidir (7). Bu sayede mükemmele daha yakın ürünler ortaya çıkar.

Web ortamında görsel kullanılabilirlik ele alındığında pek çok farklı görsel tasarım öğesinden bahsedilebilir. Kavramsal tasarım sürecinden ürünün hayata geçirilmesine kadar olan süreçte bütün bu öğeler doğru şekilde kullanılmalıdır. Böylece kullanıcılarla, web siteleri arasında iyi ilişkiler kurulabilir ve kullanıcılar doğru duyguları oluşturabilirler.

Nielsen, J. 1996'da yazdığı "web tasarımında en çok yapılan 10 hata" adlı makalesinde web tasarımındaki ilk on hatayı listelemiştir. Nielsen 1999'da bu listeyi tekrar gözden geçirmiş ve "ilk on hata: üç yıl sonra yeniden" adlı yeni bir makale hazırlamıştır. Bu iki listeyi karşılaştırdığında web tasarımında aynı hataların hala yapıldığını ortaya koymuştur. Fakat bu iki listeyi değerlendirmek için deneysel bir test yapmamıştır.

2.1.1.1 Çerçeveler (Frameset) :

Web sayfası içerisinde kodlarla başka bir sayfasını çağırmasıdır. Web sitesini parçalara ayırmaktır. Farklı tarayıcılarda hata olarak gözükmesine sebep olabilir.

Çerçeveler kullanıcıların web adreslerini birbirlerine göndermelerini engellemektedir. Ayrıca çerçeveli sayfaların çıktılarını almakta da zaman zaman problem çıkmaktadır.

7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., "Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed", *Academic Press*, San Diego, 1-481 (2002).

Şekil 1: www.yazarx.com web sitesinin çerçeve kullanımı (26.08.2010)

2.1.1.2 Sıkıntılı çerçeve teknolojisi :

Hız, plug-in'ler ve java script hataları kullanıcıların bazı sayfalara ulaşmasını yavaşlatmaktadır. Java script ve plug-in lerle yapılan menüleri tarayıcıların tamamı destekleyemiyor.

2.1.1.3 Tekrarlayan animasyonlu kaydırmalı içerik :

Çok uzun sayfalardan oluşan bir metin veya katalog bilgisinin kaydırılması kullanıcı için çok zordur.

2.1.1.4 Karmaşık adresler :

Site adını yansıtmayan çok uzun adresler veya logolar kullanıcı için problem oluşturmaktadır.

2.1.1.5 Yalnız sayfalar :

Çıkmaz noktalı veya diğer sayfalarla bağlantıları olmayan sayfalar zamanla temizlenmektedir ama halen hüsrana sebep olmaktadır.

2.1.1.6 Gezinti sayfalarının kaydırılması :

Kullanıcının bir bilginin tamamını görmesi için bazen sayfaları kaydırması gerekmektedir. Ama artık günümüzde bu problem daha az içerikli sayfaların birbirine bağlanmasıyla çözülmüştür. Özellikle çevrimiçi kataloglar için bu uygulanmaktadır.

2.1.1.7 Gezinti desteğinin eksikliği :

Her sayfa, sitedeki diğer bütün sayfalarla bağlantılı olmalıdır. Bu kullanıcının istediği gibi gezinmesine olanak sağlar.

2.1.1.8 Standart olmayan bağlantı renkleri :

Bağlantılar için genellikle kullanılan renk, tıklanmamış bağlantılar için mavi, tıklanmışlar için ise mordur. Ancak bazı site tasarımcıları bağlantılar için alternatif renkler kullanmaktadır ve bu da kullanıcılar için yanıltıcı olmaktadır.

2.1.1.9 Güncelliğini yitirmiş bilgi :

Web siteleri belli aralıklarla güncellenmektedir. Bir kullanıcı ziyaret ettiği bir siteyi haftalar sonra tekrar ziyaret ettiğinde tekrar aynı içeriği görürse bir sonraki sefere başka bir siteyi ziyaret edecektir.

2.1.1.10 Yavaş yüklenme :

Halen tüm kullanıcıların bant genişlikleri yeterli değildir. Nielsen bunun yüzyılın ilk 10 yılında da devam edeceğini tahmin etmektedir (8).

Lynch ve Horton da 2001’de bir web sitesinde olması gereken özelliklerin listesini çıkarmışlardır. Bu liste deneysel verilere değil tecrübeye dayalı olarak çıkarılmış bir listedir. Yale’de birlikte çalışırken, bir kullanıcının sitede rahatça dolaşabilmesi için gerekli özellikleri aşağıdaki gibi listelemişlerdir.

1. Sayfa kaydırmalarından mümkün olduğunca kaçınılmalıdır çünkü kullanıcılar bilgisayar ekranındaki çok uzun metinsel sayfaları nadir olarak okumaktadırlar.
2. Küçük parçalar halindeki bilgiler daha iyidir. Küçük, sunumda kullanıcıdan ne beklendiğine bağlı olarak belirlenir.
3. Aynı ürünler aynı sayfaya yerleştirilmeli ve sayfalar mantıksal olarak hızlı ve kolayca okunabilecek şekilde bölünmelidir.
4. Her sayfada dil birliği olan bir site formatı geliştirilmelidir. (Örneğin logonun her sayfanın sol üst köşesine ve diğer bilgilerin her sayfada aynı yerine yerleştirilmesi gibi.)
5. İçeriğin önem ve ilgilerine göre hiyerarşik olarak, üniteler arasındaki ilişkilere göre organize edilmesi gereklidir. Bilgi, esnek, tutarlı ve mantıksal olarak organize edilmiş olmalıdır. Kullanıcı ilk olarak ne istemektedir? Sorusu sorulmalıdır.
6. Gerçek kullanıcılarla sayfaların fonksiyonel ve estetik başarısı analiz edilmelidir. Her sayfanın çalıştığından, çıkmaz veya yalnız(bağlantısız) bir sayfa olmadığından emin olunmalıdır.
7. İçeriği organize etmenin en kolay yolu, ilk seviyedeki ana sayfaların her birinden, ilgili birkaç alt sayfaya veya diğer sitelerdeki ilgili içeriğe bağlantı kurulmasıdır.

8: Scheffelmaier, W. G., “Methods used to evaluate and design a successful web site”, Doktora Tezi, *Utah State University School of Education*, Utah, 1-21, 39-42 (2003).

Web sitelerinde başlıca görsel tasarım öğeleri, sayfa yapıları ve sayfa elemanlarıdır (Örneğin metinler, resimler, menüler, başlıklar, animasyonlar, renk ve yazı stilleri gibi) (8).

2.2 Web Sayfa Yapılarının Görsel Açıdan Kullanılabilirliğe Etkileri ve Okunabilirlik

2.2.1 Gestalt Kuramı (Görme ve Algı)

Gestalt, birbirinden bağımsız olan öğeleri psikolojik bir süreç sonucu bütün oluşturacak şekilde gruplandırma eğilimidir.

Mantık + Yaratıcılık ⇔ Gestalt

Gestaltçılar, algılamayı insan beyninin doğası gereği sahip olduğu örgütlenme eğiliminin bir ürünü saymaktadırlar. Bu eğilimin sonucu olarak algılamada, basite doğru bir yönelim vardır. Örneğin simetrik biçimler asimetric içimlerden, mekan ve anlam olarak yakın nesnelere, uzak olanlardan, daha basit figür-zemin ilişkisi yarattıklarından, daha kolay algılanırlar (17).

Gestalt varsayımlarından olan basitlik yasasına göre; Algı, uyarının olası en basit yorumuna karşılık gelir. Algısal organizasyon fenomenleri arasında şekil-zemin etkileri ve algısal gruplama bulunur (18).

Şekil-zemin ilişkisi deyişi Rubin tarafından önerilmiştir. Zihinde, şekil denilen esas kısmının belirlenmesinin ilk aşama olduğunu ve bunların zemin denilen geride kalan kısımdan ayrıldığını düşünmüşlerdir. Şekil-zemini algılamak her zaman aynı seviyede olmaz, fark etmede, belirlemede esas olan şekil, hepsi fark edilse bile daha belirsiz olan zeminden kolayca ayrılabilir (19).

Görüş alanını ya da bir görsel düzenleme içindeki öğeleri birbirleriyle ilişkilendirirken, sabit zemin ve zeminin önünde olanı zemine göre daha dinamik şekil olarak örgütleme eğilimine şekil-zemin ilişkisi ya da kısaca şekil-zemin olarak adlandırılır (20).

“Perls ve arkadaşları algılamada, neyin figür, neyin zemin olacağını, salt o andaki görme eyleminin belirleyeceğini belirtmişlerdir. Yaşam savaşında en önemli gereksinme figürdür ve bireyin davranışını bu gereksinme giderilinceye kadar yönlendirir. Daha sonra sıradaki en önemli gereksinme onun yerini alır. Zemin, sürekli olarak dikkat alanından ayıklanan her şeydir. İyi bir Gestalt ise daha birleşik, parlak, keskin bir figürün gitgide boşalan, ilgi çekmeyen bir zeminde belirmesidir (17).

8: Scheffelmaier, W. G., “Methods used to evaluate and design a successful web site”, Doktora Tezi, *Utah State University School of Education*, Utah, 1-21, 39-42 (2003).

17: İNCEOĞLU, Metin. (2000). *Tutum - Algı - İletişim*. Ankara: İmaj Yayınevi.

18: ATKINSON, Rita L ve ATKINSON, Richard C ve HILGARD, Ernest. (1995). *Psikolojiye Giriş I*. (Çev. Kemal Atakay, Mustafa Atakay, Aysun Yavuz), İstanbul: Sosyal yayınlar

19: GÜRER, Latife. (1970). *Temel Dizaynda Görsel Algı*. İstanbul : Teknik Üniversite Matbaası.

Gestaltçılara göre, görmeye bir bütünlük söz konusudur. İnsan parçaları değil, o parçalar arasındaki bütünsel ilişkiyi görür. Örneğin birey izlediği bir reklam filminde, salt tüketimi önerilen ürünü değil, o ürünün tüketildiği ortamın yaşam biçimini de algılar. Böylece görsel algılama, çevresel nesnelere arasındaki bütünsel ilişkilere yönelir. Görsel alan, figüre ve zemine göre yansımıştır. Figür ve zeminin oluşturdukları bütün ise gestaltı oluşturmaktadır (17).

Bütün, gestalt, onu meydana getiren öğelerden daha büyük ve karmaşık yapıdadır. Gestalt'ı oluşturan öğelerin hepsi bütünle ilişki içerisindedir (20).

Gestalt psikolojisinde yapısal bütünlük, figür ve zemin arasındaki belirleyici ilişkiden, bir başka deyişle, figürün anlamı onun zemin ile ilişkisinden, aynı biçimde, zeminin anlamı da onun, figürle olan ilişkisinden ve bu ilişkilerin bütünsel bir Gestalt oluşturmasından kaynaklanmaktadır. Böylelikle herhangi bir nesnenin tek başına değil, ait olduğu ilişkiler çerçeveler algılandığında bir anlamı olabileceği sonucu çıkmaktadır (17).

Web sayfalarında bilginin görsel olarak nasıl organize edileceğine karar verebilmek için kullanıcıların gördüklerini nasıl anlamlandırdıklarının bilinmesi gerekir. Tanıdık olmayan bir bilgi sunumuna bakıldığında, ilk olarak nesnelere arasındaki benzerlik ve farklılıklar algılanır. Bu, bilginin anlamlı kategorilere ayrılmasını sağlar. Kullanıcıların bir sayfa üzerindeki bilgileri nasıl anlamlı hale getirdiğini açıklayan pek çok prensip vardır. Bu prensiplerden bazıları şunlardır:

Yakınlık: Diğer elemanlardan uzak, birbirine yakın olarak yerleştirilmiş elemanların bir grup olarak algılanması.

Benzerlik: Aynı büyüklük, renk, şekil, doku ve yöndeki elemanların birbirlerine uzak da olsalar görsel olarak grup olarak algılanması.

Süreklilik: Birçok eleman arasındaki fark sadece temel bir farksa (mesela farklı büyüklükteki daireler) bunların görsel olarak gruplanması.

Kapalılık: Daha büyük ve basit formlar oluşturmak için elemanlar arasındaki boşlukların doldurularak gruplanması. Bu prensipler doğrultusunda kullanıcıların görsel bilgiyi gruplama eğilimleri vardır (4).

Görsel algı, geçmişteki deneyimler ve bilgi birikiminden etkilenir.(7). Tasarım yaparken tasarımcıların, kullanıcılar ve onların deneyimleri üzerine odaklanmalarının sebebi budur. Örneğin bir bağlantı üç boyutlu bir düğme olarak konulduğunda, ona tıklama eğilimi vardır. Kişilerin görsel elemanları nasıl grupladığını bilmek, bilginin web sayfalarında anlamlı gruplar halinde organize edilmesini sağlar(4).

17: İNCEOĞLU, Metin. (2000). *Tutum - Algı - İletişim*. Ankara: İmaj Yayınevi.

20: KILIÇ, Levend. (2003). *Görüntü Estetiği*. Ankara: Anka Basım.

4: Wroblewski, L., "Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed", *Hungry Minds, Inc.*, New York, (2002).

7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., "Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed", *Academic Press*, San Diego, 1-481 (2002).

Objeler arasındaki görsel yakınlıklar önemli olduğu gibi iki obje arasındaki görsel karşıtlık da önemlidir. Görsel karşıtlık bunların görsel özelliklerindeki farklılığın miktarıyla ilişkilidir. Daha fazla karşıtlığı olanlar daha ilgisiz gibi algılanırlar (4). Örneğin bir web sayfasında iki metin bloğu birbirlerinden görsel olarak çok farklılaştırılırsa, bunlar okunmadan farklı şeyler anlattığı düşünülür.(9)

Görsel ilişkiler ayrıca elemanların yerleşimleriyle de oluşturulur. Beyaz bir alan üzerinde tek başına duran bir obje, diğer elemanlarla çevrili olduğu sunumundan daha etkilidir (4). Veya iki eleman birbirine çok yakın olduğunda ilişkili oldukları hissini yaratırlar.

Web sayfalarında kullanıcıların dikkatlerini çekmek için görsel bir hiyerarşi oluşturulmalıdır. Bu, sıra ve denge hissi uyandırır. Başka bir deyişle bir web sayfasının bir başlangıcı ve sıralı bir şekilde ulaşılan bir sonucu olmalıdır. Bu da görsel hiyerarşiler yaratılarak gerçekleştirilir. Elemanların görsel hiyerarşide belli bir ayırt edilebilme sıraları olmalıdır. İlk algılanan, ikinci algılanan gibi. Bu hiyerarşileri oluşturmada görsel ağırlık kavramı ortaya çıkar. Görsel ağırlık bir elemanın dikkat ve ilgi çekme derecesidir. Bir sayfada görsel olarak baskın elemanlar ilk olarak algılanır. Bu elemanlar hikâyenin nereden başladığını anlatır ve hiyerarşiye bağlı olarak izleyicinin gözü bir noktadan diğer noktaya hareket eder (4).

Sayfadaki her eleman odak noktası olmaya çalışırsa izleyicilerin dikkatini dağıtır. Bu sebeple elemanlar dengeli bir biçimde yerleştirilmelidir (4). Bu görsel hiyerarşiler benzerlikler ve karşıtlıklar sayesinde, kullanıcılar bir web sitesine girdiklerinde sayfayı şöyle bir taradıktan sonra belli görsel ipuçlarıyla sitede nasıl hareket edeceklerine dair zihinsel bir harita oluştururlar. Bu nedenle görsel ipuçları bilgilendirici ve tutarlı olmalıdır.

2.3 Web Sayfalarının Boyutları ve Ekran Çözünürlüğü

Web sayfaları hazırlanırken dikkat edilmesi gereken diğer önemli bir konu da sayfa boyutlarıdır. Sayfa boyutlarına karar verilirken farklı çözünürlükteki ekranlarda sayfaların görüntülenebileceği hesaba katılmalı ve ona göre karar verilmelidir. Çok geniş ve uzun sayfaların tamamı görüntülenemeyeceği için böyle yapılarda önemli elemanların görüş alanından çıkma riski vardır. Mantıksal olarak sayfa boyutlarını kullanılan en düşük çözünürlüğe uygun olacak şekilde belirlemek gerekir. W3schools.com'un yayınladığı tablolara göre en uygun boyutun 1024x768 piksel olduğunu görüyoruz.

4: Wroblewski, L., "Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed", *Hungry Minds, Inc.*, New York, (2002).

9: Yılmaz S. "Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği" Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara, (2006)

Yıl	Daha Büyük	1024x768	800x600	640x480	Bilinmiyor
Ocak 2010	76%	20%	1%	0%	3%
Ocak 2009	57%	36%	4%	0%	3%
Ocak 2008	38%	48%	8%	0%	6%
Ocak 2007	26%	54%	14%	0%	6%
Ocak 2006	17%	57%	20%	0%	6%

Şekil 2: Son 5 Senelik İnternet Kullanıcıları Arasındaki Ekran Çözünürlüğü Açısından Kullanım Oranları (10)

2.4 Yüksek Öğretim Kurumları İçin Web Sitesi Tasarımına Başlanırken Site Haritasının Çıkarılmasının Önemi

Bir web sitesine başlarken site haritasının çıkarılması önemlidir. Bir yüksek öğretim kurumunun sitesi tasarlanırken bu basamağın atlanması ilerde düzeltilmesi zor olan hatalar olarak geri dönecektir.

Web sitesinin haritası çıkarılırken dikkat edilecek noktaların önceden belirlenmesi gerekir. En önemli soru bu siteyi kimlerin kullanacağıdır. Kullanıcılar üç ayrı gruba ayrılabilir.

2.4.1 Öğrenciler : Genelde öğrenciler üniversitedeki faaliyetlerden haberdar olmak, elektronik posta sistemine ulaşmak, otomasyon sistemlerinden faydalanmak ve nadir de olsa öğretim görevlilerinin iletişim bilgilerine ulaşmak için kullanırlar.

2.4.2 Akademik ve İdari Kadro : Kurum içi iletişim, evrak takibi ve üniversite içi faaliyetlerden haberdar olmak için kullanırlar.

2.4.3 Öğrenci Adayları ve Aileler : Üniversitelere giriş sınavlarından sonra seçilecek okulun kadrosuna, sosyal imkanlarına ve şehirle olan bağlantısıyla alakalı ön bilgi almak için siteyi kullanırlar.

Yapılacak sitenin üç gruba da hitap etmesi gerekir. Bu bilgiler ışığında aşağıdaki gibi bir site haritası hazırlanır.

2.5 Yıldız Teknik Üniversitesi Web Sitesi Haritası.

Bilgi

Tarihçe
Vizyon Misyon
YTÜ Amblemi
YTÜ Örgüt Yapısı
Bilgi Edinme

Yönetim

Rektörlük
İdari Birimler

Akademik

Akademik Birimler
Akademik Takvim
Akademik Etik Kurulu
Akademik Yükseltmeler

Araştırma

Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü
Uygulama ve Araştırma Merkezleri
YTÜ KOSGEB
Sİgma
TDK Terimler Sözlüğü

Öğrenci

Öğrenci İşleri
Yönetmelikler
Temsilcilikler
Kulüpler
IAESTE

YTÜ Adayları

YTÜ Tanıtım
YTÜ Tanıtım Videosu
Fakülte Tanıtım
Yıldız Kampüsü
Davutpaşa Kampüsü
Ayazağı Kampüsü

İletişim

Arama (Rehberde ve Sitede Arama)

Duyurular

Haberler

Etkinlikler

Kütüphane

Web Mail

Otomasyon Sistemi

Dil Seçeneği

3. BÖLÜM

WEB SİTELERİNİN TASARIM KRİTERLERİ

Web sitesi haritası çıkarıldıktan sonra tasarım aşamasına geçilebilir. Bu aşamada önem sırasına göre bölümlerin listesinin yapılması gerekmektedir. Mesela haberler herkesin ortak kullandığı bir alan olduğu için, bu kısım ön plana çıkartılabilir.

Bir web sayfasında site logosu, menü sistemleri, ekmek kırıntıları, iletişim bilgisi, arama kutucuğu, gizlilik bilgisi, dış ve iç bağlantılar, sayfa başlıkları, resimler ve yazılar gibi pek çok öğe vardır. Bu öğelerin her birinin sayfalarda doğru şekillerde kullanılması gereklidir. Bu sayede kullanıcılar doğru deneyimler yaşarlar. Bunların hepsi aynı formatta yazıldığında, birbirinden ayırt edilmeleri ve tanınmaları zorlaşır (4).

Sayfa elemanlarının görsel sunumu, elemanların fonksiyonlarını yansıtmalı, bütün sitede tutarlı olmalı ve sayfanın görsel hiyerarşisi içinde yerleştirilmelidir. Kullanıcıyı istediği yere götürecek olan dolaşım elemanları, içerikten daha arka planda kalmalıdır, çünkü esas önemli olan içeriktir. Benzer şekilde bağlantılar düz yazılardan ve sayfa başlıklarından ayırt edilebilmelidir. Sayfa başlığı, içerik içine gömülmüş bağlantılardan daha önemlidir, çünkü kullanıcıya nerede oldukları bilgisini verir, bu sebeple görsel hiyerarşide daha üst seviyede olmalıdır (4).

Sayfalarda mümkün olduğunca aynı grafik dilin kullanılması gereklidir. Mesela menü çubuğundaki bağlantılar için mavi renk kullanılıyorsa yazı içindeki bağlantılarda da aynı mavi kullanıldığında kullanıcılar için daha anlamlıdır. Yani benzer bilgiler benzer yapılarda verilmelidir. Örneğin, aynı biçimde yazılan ve yakın olarak verilen menü seçeneklerinin birbiri ile ilişkili olduğu düşünülür. Sayfalardaki elemanlar arasındaki benzerlik ve farklılıklar gelişigüzel değil, anlamlı olmalıdır.

Bütün bu düzenlemeler yapılırken sayfaların görsel organizasyonu odak noktası olmamalıdır. Hatta şeffaf olmalı ve web sitesinin kullanışlı ve faydalı olmasına yardım etmelidir. Aynı tutarlı grafik dil kullanılarak, kişilerin istediklerine nasıl ulaşabilecekleri bilgisi onlara verilmelidir (4). Web, fiziksel bir ortam sunmamasına rağmen; kullanıcıların nerede olduklarını ve diğer yerlere ne şekilde gidebileceklerini bilmeleri çok önemlidir. (9)

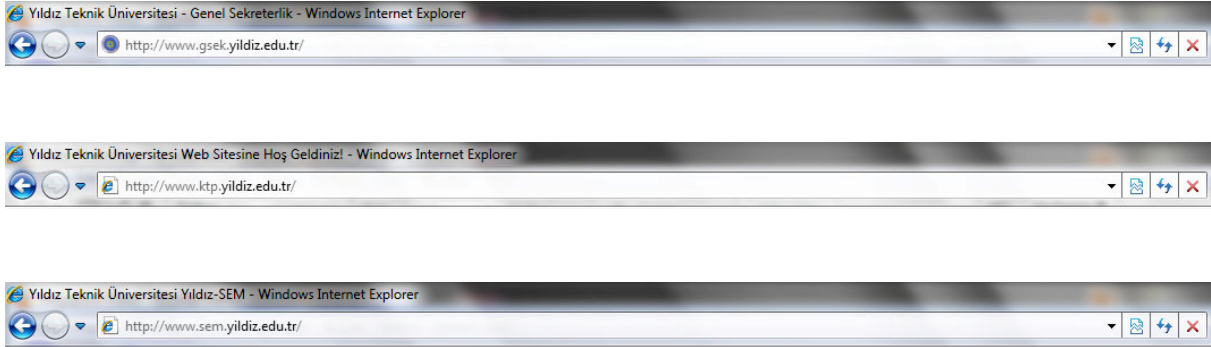
Kullanıcılar web sayfalarına, arama motorları veya diğer sayfalarda olan bağlantılar gibi farklı yollarla gelebilir. Bu sebeple sitenin tamamında tutarlı bir grafik dil kullanılarak, ziyaretçilerin buldukları sayfaları web'in geri kalanından ayırt edebilmeleri sağlanmalıdır. Örneğin, şirket logosu veya aynı arkaplan gibi belirli tasarım elemanları sitenin her sayfasında kullanılırsa tutarlı bir grafik dil konuşuluyor demektir. Bu kullanıcılara aynı sitede olduklarını gösterir ve hatta sitenin neresinde oldukları konusunda bilgi verir. Renk kodlaması sitelerin farklı bölümlerinin belirtilmesinde sıkça kullanılan başka bir yöntemdir. (9)

4: Wroblewski, L., "Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed", *Hungry Minds, Inc.*, New York, (2002).

9: Yılmaz S. "Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği" Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara, (2006)

Kullanıcılara sitedeki konumları hakkında ipuçları vermenin daha farklı yolları da vardır. Bir dolaşım sistemindeki daha büyük ve kalın elemanlar sitenin daha üst seviyelerini ifade edebilir. Görsel olarak daha büyük elemanlar sitenin daha geniş kısımlarını, daha küçükleri ise, daha özel ve dar kısımlarını ifade eder. Dolaşım bir site için çok önemlidir. O anki konumuna ait dolaşım elemanı diğerlerinden farklılaştırılarak, kullanıcıya nerede olduğuna dair bilgi verilebilir. (4).

Ayrıca site haritaları ve yazı dizinleri kullanılarak sitenin genel yapısı hakkında fikir sahibi olması sağlanabilir. Yıldız Teknik Üniversitesinin alt sayfa site linkleri aşağıdakiler gibidir.

Şekil 3: Yıldız Teknik Üniversitesi, alt sayfa yönlendirmeleri

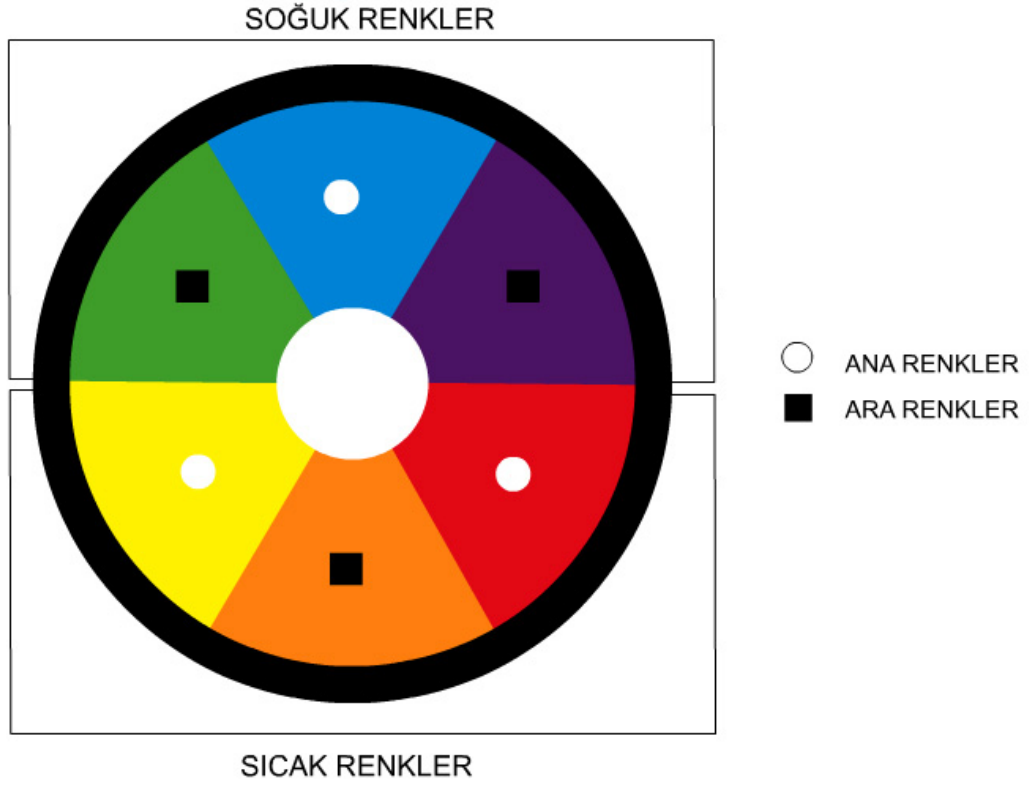
3.1 Renk

Şüphesiz başka hiçbir tasarım elemanının bir ortam (ev, web sitesi vb.) hakkındaki hislerimiz üzerinde renk kadar etkisi yoktur. Renk, vurgulanmak istenen önemli materyallere dikkat çeker. Fikirler, objeler ve bilgiler arasındaki ilişkileri gösterir. Renkler, hisleri ve fikirleri değiştirebilir. Kullanıcılara huzurlu, tedirgin veya rahat hissettirebilirler (4).

Karşılaşılan durumlar ve sosyal etkilerle şekillenen kişisel deneyimler, renklere verilen karşılıkları belirler. Renk psikolojisi, kişilerin renklere nasıl tepkiler verdiklerini ortaya koyar ve web sayfaları oluşturulurken doğru renkler kullanılarak doğru etkiler yaratılmasını sağlar. Örneğin, sarı renk genellikle enerji ve parlaklık için kullanılırken, kırmızı renk sevgi ve savaş için kullanılır (4). Yani her rengin kullanıcıda uyandırdığı belli duygular vardır. Yaşa ve, kültüre göre farklılıklar gösterebilir.

Kişiler üzerinde bu kadar etkisi olan renkler, sıcak renkler ve soğuk renkler olarak ayrılır. Sıcak renkler, sarı, turuncu, kırmızı; soğuk renkler, mavi, mor ve yeşildir. Turuncu en sıcak renk, mavi en soğuk renktir (4). Sıcak bir rengin oluşturduğu etkiyle soğuk bir rengin oluşturduğu etki tamamen farklıdır. Renklerin farklı renklerle kombinasyonları da renk algısını değiştirir. (Şekil 4)

4: Wroblewski, L., "Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed", *Hungry Minds, Inc.*, New York, (2002).

Şekil 4: Renk Skalası

Sayfalarda çok fazla renk kullanımından kaçınılmalıdır. Aşırı renk kullanımı arayüz görüntüsünü karışık hale getirebilir kullanıcıları şaşırtabilir. Anlaşılabilirliği azaltabilir ve hataları çoğaltabilir.

Renklerin, minimal şekilde kullanıldıklarında maksimum derecede etkili oldukları bulunmuştur. İnsan gözü milyonlarca rengi tanıyabildiği halde anlamın önemli olduğu durumlarda renk kullanımını ortalama beş adet olarak sınırlandırmak algılamayı kolaylaştırmaktadır (5). Kullanılan renkler mümkün olduğu kadar logoyu destekleyecek renklerden seçilmelidir. (Şekil 5)

5: Üstündağ, Ö., "Bilgisayar arayüz tasarımında grafik elemanlar ve İnternet'in grafiksel etkileşim arayüzü: World Wide Web", Yüksek Lisans Tezi, *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara, 21-73 (1999).

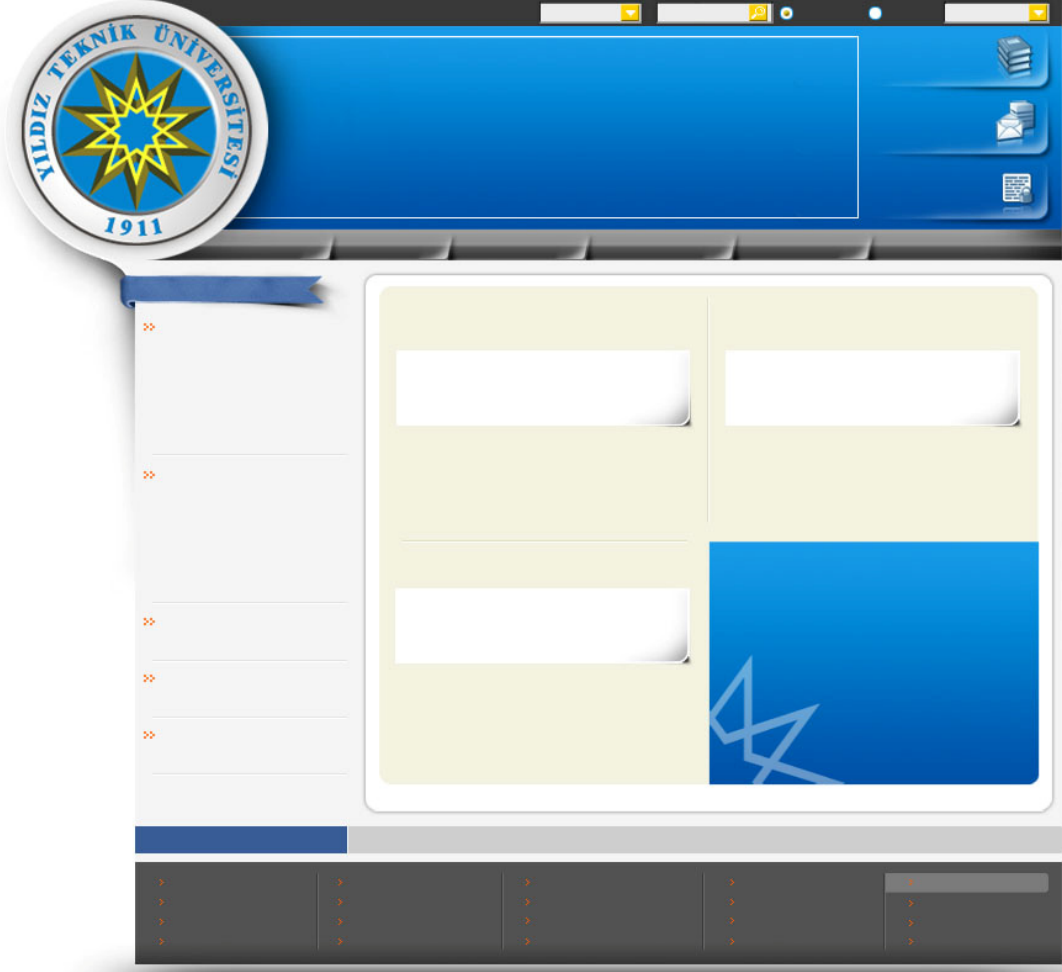
Kurumsal Renkler

Şekil 5 : Yıldız Teknik Üniversitesinin Kurumsal Renkleri

Renk kavramında diğer bir önemli nokta okunabilirliktir. Renkler bir araya getirilirken çok dikkatli olunmalıdır. Çünkü belirli renklerin belirli renkler üzerinde okunabilirlikleri çok veya azdır. Bu sebeple web sayfalarında kullanılan metin renkleri ve zemin renkleri doğru seçilmelidir. Zıt renkler yan yana geldiklerinde birleştikleri noktalar titriyormuş gibi algılanır. Kırmızı/yeşil, mavi/mor ve kırmızı/mavi kombinasyonları böyledir. Zıt iki renk bir araya getirilmek istendiğinde araya siyah bir çizgi koymak veya iki rengin parlaklıkları arasındaki farkı arttırmak bir çözüm olabilir (7). Yıldız Teknik Üniversitesi'nin sitesi yapılırken tamamen kurumsal renklerin ışık tonlarıyla oynanarak tasarımda kullanılacak renkler belirlenmiştir.(Şekil 6)

7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., "Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed", *Academic Press*, San Diego, 1-481 (2002).

Şekil 6: Yıldız Teknik Üniversitesi Web Sayfası Renk Dağılımı

Yukarıdaki tasarımda da dikkat edileceği üzere, duyuruların olduğu alanlarda beyaza yakın renkler kullanılmıştır. Buradaki amaç, resimlerin ve duyuruların renk içerisinde kaybolmamasıdır.

Renk bilgisi kullanılarak sayfalarda istenilen elemanlar görsel hiyerarşide daha öne çıkarabilir veya daha geri plana atılabilir. Renkler arasındaki benzerlik ve kontrastlıklar kullanılarak elemanlar arasında yakınlıklar veya uzaklıklar yaratılabilir. (12)

Christ 1975'te renkli ekranlar üzerinde çalışan katılımcıların, tek renk ekranlarla çalışan katılımcılardan daha iyi performans elde ettiklerini bulmuştur. Long'a göre çoklu renkler ekrandaki bilgilerin kategorize edilmesinde, ayrılmasında ve ilişkilendirilmesinde oldukça etkilidir. Renk, ekranda sunulan bilginin sunumunu iyileştirebilir.

12. Ent, V. I., "The icon response phenomena: examining creativity and icon association errors in computer and web-based research", Doktora Tezi, *University of Pittsburgh Graduate Faculty of the School of Education*, Pittsburgh, 13-27 (2001).

Hopkin 1977’de renkli ekranların, tekrarlanan sıkıcı konularda kullanıcının memnuniyetini ve motivasyonunu arttırdığını söylemiştir. Tullis 1981’de rengin kullanıcı memnuniyeti üzerindeki önemini ortaya koymuştur. CRT monitörlerde bilginin sunumu için farklı metotlar uygulamıştır. Bunun için 4 farklı format kullanmıştır; düz metin, biçimlendirilmiş metin, siyah beyaz grafik formatı ve renkli grafik formatı. Kullanıcılara, bu farklı formatlardan hangisinde daha rahat ve kolay çalıştıkları sorulmuş ve 8 katılımcıdan 7’si en rahat renkli grafik formatında çalıştıklarını söylemişlerdir. Katılımcılar renkli grafiklerin göze daha hoş görüldüğünü ve içeriği daha ilgi çekici yaptığını söylemişlerdir. Kim 1996’da benzer bir çalışma yapmış ve farklı formatlardaki ekranlarda kullanıcı tercihlerini ölçmüştür. Sonuçlar, öğrencilerin renkli ekranları, siyah beyaz ekranlara tercih ettiklerini göstermiştir (12).

Kullanıcıların renkli ekranları tercih ettikleri ortaya konulmuştur ama kullanıcıların hangi tip ekranlarda daha verimli çalıştıkları konusunda farklı sonuçlara ulaşılmıştır. Kim 1996’da renk kullanımının ekranlardaki kullanılabilirliği artırıp arttırmadığı üzerine bir çalışma yapmıştır ve öğrencilerin siyah beyaz ekranlarda biraz daha başarılı oldukları sonucuna varmıştır. Tullis 1981’de yaptığı çalışmada, kullanıcıların renkli ekranlardaki ve siyah beyaz ekranlardaki performanslarında herhangi bir fark bulamamıştır. İlgi çekici olarak subjektif veriler her zaman objektif verilerle örtüşmemektedir. Örneğin Kim, siyah beyaz ve renkli ekranlardaki kullanıcı skorlarında çok az fark bulsa da kullanıcıların çoğunun renkli ekranları tercih ettiklerini ortaya koymuştur (12).

Kullanıcı tercihleri ve performansları arasında çakışan sonuçlar ortaya çıksa da rengin kullanıcının site hakkında zihinsel ve algısal bir harita oluşturmasında çok önemli bir yardımcı olduğu açıktır. Zihinsel resim kullanıcıya bir web sitesinde ne olduğu, sitede nasıl dolaşacağı ve tekrar girdiğinde bu sitede nasıl davranacağı ile ilgili yardım eder. Ebersole 1997’de yaptığı çalışmada renk kullanımının kullanıcının bir web sitesiyle ilgili oluşturacağı algısal haritada önemini vurgulamıştır. Ebersole’e göre renk kullanıcılara rehber olabilir. Örneğin daha önceden ziyaret edilen bağlantıların renkleri değişir ve kullanıcı bir kez bu değişimi tanırrsa hangi bağlantıya daha önceden girip hangisine girmediğini bilecektir.(12).

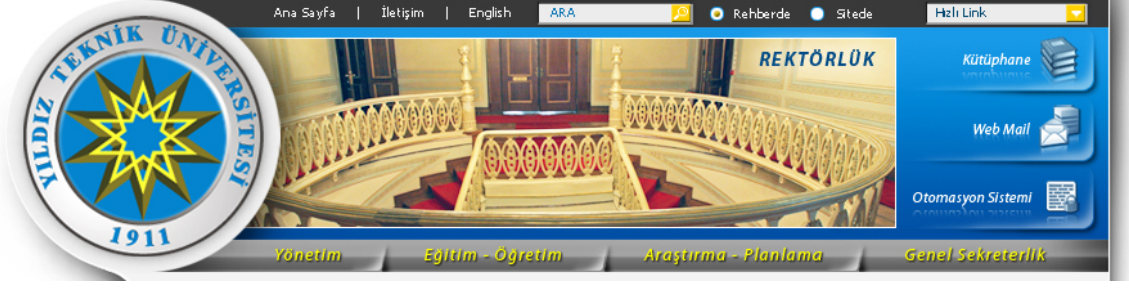
Rengin dolaşımında kullanıldığı başka bir önemli teknik de sayfaların üst kısımlarında kullanılan farklı renkteki başlık resimleridir. Örneğin bir üniversite sitesinde, üniversite sayfaları için bir renkte, her fakülte ve bölüm için ayrı renklerde, akademisyenlerin sayfaları için farklı renklerde başlık resimleri kullanıldığında, kullanıcılar kolayca ne tür bir sayfada olduklarını anlayabilirler.(Şekil 7 - 8)

Şekil 7 : Yıldız Teknik Üniversitesi Ana Sayfa Üst Kısım

12. Ent, V. I., “The icon response phenomena: examining creativity and icon association errors in computer and web-based research”, Doktora Tezi, *University of Pittsburgh Graduate Faculty of the School of Education*, Pittsburgh, 13-27 (2001).

Şekil 8 : Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlük Sayfası Üst Kısım

Bu iki tasarımda renkler aynı tutularak resim ve menü değişikliğine gidilmiştir. Tasarım kullanılmaya başlandıktan sonra kullanıcıların talepleri de dikkate alınmalıdır. Renk konusunda, kullanıcılardan gelen yorum; menü kısmındaki yazıların zor okunduğu yolunda olmuştur. Bu soruna menüdeki koyu gri rengi, daha koyulaştırarak çözüm bulunmuştur. (Şekli 9)

Şekil 9 : Yıldız Teknik Üniversitesi Menünün Koyulaştırılmış Hali.

Renk kullanımı çok etkili olmasına rağmen belirli sınırlılıkları da vardır. Bunların başlıcaları renk körlüğü, monitörler arasındaki renk tutarlılığının zayıf olması, kullanıcıların renk tercihlerinin farklı olması ve farklı kültürlerde renklerin farklı anlamları olmasıdır. Burada yine kullanılabilirlik, hedef kitle ve çalışılan çevre kavramları önem kazanmaktadır ve renk tercihleri bu sınırlılıklar dâhilinde yapılmalıdır. (9)

Araştırmalara göre erkeklerin %8-12'si, kadınların ise %0.5'i renk körudür. En yaygın renk körlüğü, yeşil ve kırmızı renklerin birbirlerinden ayırt edilememesi şeklinde görülür. Dolayısıyla web sayfaları tasarlanırken kullanılacak renk kombinasyonlarında dikkatli olunmalıdır. Tasarım kararları verilirken renk körlerini de dikkate almak en doğru yoldur. Ya da renk körlüğü için de alternatif siteler hazırlanmalıdır. Eğer mümkünse sayfayı renk körü olan farklı kullanıcılara test ettirmek gerekir. Çünkü renk körlüğü kişilere göre farklılık arz edebilir.

9: Yılmaz S. "Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği" Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara, (2006)

Yeşil ve kırmızı renklerin beraber kullanımından ise kesinlikle kaçınılmalıdır. Pekçok renk körü siyah ve beyazı çok iyi görebildiği gibi sarı ve mavi tonlarını da iyi görebilmektedir. Ayrıca yine pek çoğu altın ya da zeytin gibi koyu sarı tonlarını da görebilmektedir. Fakat aynı rengin farklı tonlarının bir arada kullanımından da kaçınılmalıdır (14).

Ekranında vurgulanmak istenilen öge, sadece renk değişimiyle vurgulanmamalı, yardımcı ikonlar ve biçimler kullanılarak vurgulanmalıdır. Resim haritalarında tıklanabilir alanlara altı çizili yazılar yerleştirilebilir ya da etraflarında siyah çerçeveler kullanılabilir. Aynı şekilde metinler içinde yer alan bağlantılarda sadece rengi değiştirmek yerine altı çizili yazılar kullanılabilir. Bağlantılar bir araya getirilerek menüler biçiminde sayfanın solunda ya da üstünde ayrı bir yere yerleştirilebilir (13).

3.2 Tipografi ve metinler

Yazı, web sayfası kullanılabilirliğindeki bir diğer önemli öğedir. Yazı; harfleri, rakamları ve noktalama işaretleri gibi karakterleri ifade eder. Bir Tipografik tasarımda yazı tipi, büyük veya küçük harf oluşu, sabit veya değişken genişlikli karakterlerden oluşmuş olması gibi farklı faktörler dikkate alınır. Genel inanın aksine yazılar sadece anlamak için okunmaz, her birinin farklı bir karakteri ve hikâyesi vardır. Mesela yazı karakterleri, hangi deterjanın daha narin, hangisinin daha zor lekeleri çıkarttığıyla ilgili bilgileri kişilere verir. Farklı yazı karakterleri ile farklı etkiler oluşumu genelde karakterin ne kadar eğik ne kadar yumuşak görüldüğü ya da karakter aralarının ne kadar açık ya da kapalı olduğuyla ilişkilidir. Mesela kalın yazı tipleri daha güçlü, ince olanlar daha narin görünür. Web ortamında da, bir futbol takımı sitesinde, çocuklara yönelik bir sitede ya da bir devlet kurumunun sitesinde kullanılan yazı tipleri farklıdır.

Kullanıcı sizden profesyonel ve modern bir görünüm istiyorsa onun için tasarlanılacak sitedeki yazı tipi seçimleri bu imajı desteklemelidir. Yani bu sitede eski gotik tarzı yazı tiplerini kullanmak çok uygun olmaz (7). Yüksek öğretim kurumlarında sitenin amacı bilgi vermek olduğu için, okunabilirliği yüksek olan fontlar seçilmelidir.

Farklı yazı tipleriyle farklı etkiler yaratılabildiği gibi aynı yazı tipinin özellikleri değiştirilerek de sayfalarda istenilen alanlara dikkat çekilebilir. Kontrastlıkların görsel olarak çok güçlü etkileri vardır. Fakat çok fazla kontrastlık sayfayı kalabalıklaştırır. Benzer şekilde sayfalarda aynı anda çok fazla yazı tipi kullanımından kaçınılması gerekir. (9) .

Şekil 10 da tek bir yazı karakteri kullanılmış olmasına rağmen, her metin grubu ayrı bir anlam ifade ettiği için farklı renkler kullanılıp, dikkat çekilmeye çalışılmıştır. Örnek verecek olursak, dişi yazıyla “Etkinlikler” kelimesi genel başlığı ifade ediyor. Erkek yazılar ise etkinliğin; organizatörünü, adını ve tarihini ifade etmektedir.

14. İnternet: Considering the color blind,
<http://www.newarchitectmag.com/archives/2000/08/newman/>, (2000).

13. İnternet: Color blindness can make your web pages unusable,
<http://webdesign.about.com/od/accessibility/a/aa062804.htm>, (2006).

7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., “Designing Web Sites That Work-Usability for the Web 1st ed”, *Academic Press*, San Diego, 1-481 (2002).

9: Yılmaz S. “Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği” Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara, (2006)

Şekil 10 : Sitedeki etkinlikler kutusundaki font kullanımı

Web sayfalarındaki metinlerde kullanılan yazıların büyüklükleri, renkleri, satır aralıkları ve kullanıcıya uygunluğu algıyı ve okunabilirliği artırır. Çocuklar için tasarlanmış bir site ile bir üniversitenin sitesindeki yazı tipleri hiçbir zaman aynı olamaz. Bu sebeple web siteleri oluşturulurken, yazı tipleri gelişigüzel değil bilinçli olarak seçilmelidir.

Ayrıca kullanılacak her yazı tipi kullanıcıların bilgisayarlarında yüklü olmayabilir, dolayısıyla görüntülenemez. Bu sebeple metinlerde çok özel yazı tipleri yerine yaygın olarak kullanılan yazı tipleri tercih edilmelidir. Genelde kullanılan fontlar ekrandan okunmak üzere özel olarak tasarlanan ve tüm işletim sistemlerinde bulunan; Verdana ve Georgia' dır. Farklı bir font kullanılmak istenirse, yapılacak web sitesinin yazılımına, gerekli fontları indirebilme imkanı tanıyan kodlar eklenmelidir. Fakat ziyaret edilecek olan web sitesinin yüklenme süresini uzatacağı için bu tavsiye edilen ve çok kullanılan bir sistem değildir. Onun yerine bilgisayardaki sistem fontları kullanılarak web siteleri hazırlanmaktadır.

Bilgisayar ekranındaki yazıların incelenmesinde ele alınması gereken bir diğer konu büyük ve küçük harf kullanımudur. Mills ve Werdon 1987'de yaptıkları çalışmada sürekli okuma durumlarında büyük ve küçük harflerin birlikte kullanılmasının daha uygun olduğunu belirtmişlerdir. Oysa ekranda belirli bir noktaya dikkat çekilmek istenildiğinde, daha kolay odaklanıldığı için, büyük harfler kullanmak daha etkilidir (12).

Staggers 1993'te yoğunluğu, ekrandaki toplam yazı alanına düşen karakter sayısı olarak açıklamıştır. Sekuler ve Blake 1994'te az karmaşık küçük karakterli satırların, daha karmaşık büyük karakterli satırlardan daha kolay okunduklarını ortaya koymuşlardır. Karmaşıklık etkisi harflerin konturlarının okumayı zorlaştıracak kadar yakın olmasıdır.

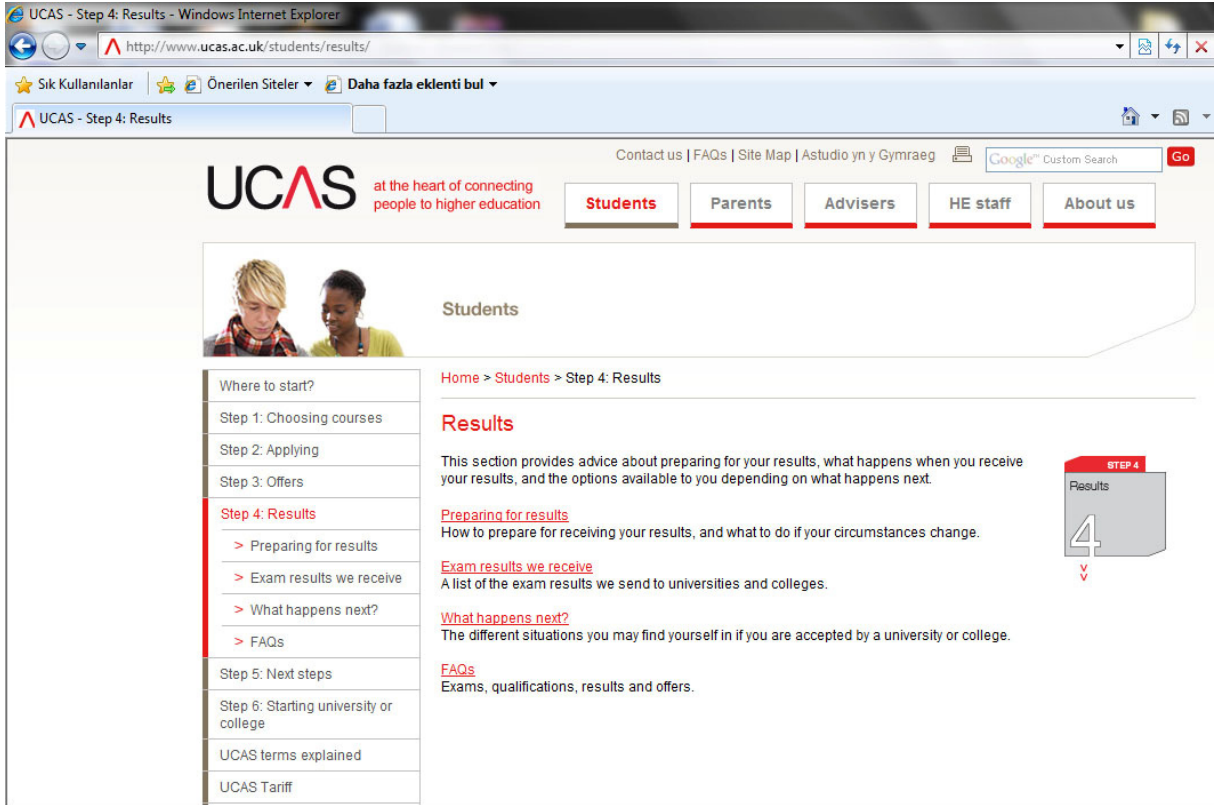
Web sayfalarındaki yazıların okunabilirliğini etkileyen bir diğer faktör hizalamadır. Yazı iki yana hizalı, ortalı veya sola hizalı olabilir. İki yana hizalı yazılar, aynı uzunlukta satırları olan yazılardır. Sola hizalı yazılarda, satır uzunlukları farklılık gösterir. Ortalı yazılar ise satırlar sayfaya göre ortalanmıştır. (12). Mills ve Weldon'a göre sola hizalı yazılar iki yana hizalı ve ortalı yazılara göre daha kolay okunabilmektedirler.

Web sayfalarındaki metinlerde yazı tiplerinin yanısıra, içeriklerin kullanıcıya nasıl sunulduğu da çok önemlidir. Web içerikleri çok uzun olmamalı küçük parçalar halinde kullanıcıya sunulmalıdır. Ancak bu çok uzun olmama ekran büyüklüğü ve tarayıcının pencere büyüklüğüne bağlı olarak da değişebilir. Neticede kullanıcılar çok fazla kaydırma hareketi yapmamalıdır (4), çünkü uzun içeriklerin okunması zordur ve kullanıcının dikkatini dağıtacaktır.

12. Ent, V. I., "The icon response phenomena: examining creativity and icon association errors in computer and web-based research", Doktora Tezi, *University of Pittsburgh Graduate Faculty of the School of Education*, Pittsburgh, 13-27 (2001).

4: Wroblewski, L., "Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed", *Hungry Minds, Inc.*, New York, (2002).

Her web sayfasının anlamlı bir başlığa sahip olması da önemlidir. Sayfa başlıkları, kullanıcıya o sayfadan ne bekleyebileceği bilgisini verir. Başlıklar kullanıcıyı nerede olduğu konusunda da bilgilendirir. Bu sebeple başlıklar, yazı tipi, büyüklüğü veya renk bakımından diğer içerik metninden ayırt edilebilir özelliklere sahip olmalıdır (7). Şekil 11’ de UCAS üniversitesi’nin metin hizalaması görülmektedir. web sayfasındaki yazılar sola dayalı olarak düzenlenmiştir. Şekil 12’ de ise her iki yana dayalı bir metin bloğu örneği vardır. Daha çok kullanılan sistem ise, sola dayalı sistemdir.

Şekil 11 : İngiltere’de bulunan bir üniversitenin web sayfasının tipografik tasarımı (10 Mayıs 2010)

7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., “Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed”, *Academic Press*, San Diego, 1-481 (2002).

Kampüste Yaşam

Kampüste her mevsim bir başka güzeldir.

Sosyal ve Kültürel Etkinlikler

Atatürk Üniversitesinde Sosyal ve Kültürel Etkinlikler gerek üniversite genelinde, gerekse fakülteler ve yüksekokullar düzeyinde sürdürülmektedir. Öğrencilerin ders dışındaki zamanlarını en iyi şekilde değerlendirmeleri amacıyla sanat etkinlikleri sergilenmekte, amatör düzeydeki çalışmalara danışmanlık yapılmakta ve denetlenmektedir. Öğrencilerimizin çalışmalarını yıl içerisinde halka açık olarak sergilenmektedir. Bu organizasyonlarda, satış ve tanıtım yerleri, spor karşılaşmaları, film ve tiyatro gösterileri, çeşitli yarışmalar, panel, konferans, sempozyum, defile ve konserleriyle büyük ilgi görmektedir.

Öğrencilere yönelik olarak Kültür Müdürlüğü bünyesinde her yıl halk oyunları (Erzurum, Artvin, Kafkas, Elazığ, Trabzon, Gaziantep, Diyarbakır, Muğla, Adıyaman), Türk halk müziği, hafif batı müziği, alanlarında çalışmalar yapılmakta; bağlama kursları düzenlenmektedir.

Deneyimli e-ğitmenler tarafından yürütülen bu kurslar için öğrencilerden herhangi bir ücret talep edilmemektedir.

Spor Faliyetleri Ve Aktiviteleri

Üniversitemizde öğrencilerimizin her türlü sportif çalışmalarına olanak sağlamak amacıyla sportif tesislerin yapımına ayrı bir önem verilmiştir. Yörenin, ülkemizin önde gelen kış sporları merkezlerinden biri olması nedeniyle diğer spor dalları arasında kış sporlarına ayrıca önem verilmektedir. Kayak veya kros koşusu ile ilgilenen öğrenci ve eğitmenler yakınlarında olan hizmetlerden faydalanabilmektedirler. Erzurum'da kayak ve dağcılık gibi kış sporlarında popüler olan 2000 metre yükseklikte dağlar vardır. Üniversite kampüsüne sadece 6 kilometre uzaklıkta olan bu kayak merkezinden birçok öğrenci faydalanmaktadır. Hafta sonları için üniversite kayak merkezine servisler sağlanmaktadır.

Şekil 12: Atatürk Üniversitesi Web Sitesinin İki Yana Hizalı Metinlerin Olduğu Alt Sayfa Tasarımı (10 Mayıs 2010)

3.3 Menüler

Menü çubukları genelde web sayfalarının üst veya sol kısımlarına yerleştirilir, çünkü her zaman görüş alanı içinde olmalıdırlar. Web sayfaları yukarıdan aşağıya ve soldan sağa doğru genişlerler. Sayfanın altına yerleştirilecek bir menü çubuğu içeriğin uzaması durumunda görüş alanından çıkacaktır (7). Yüksek öğretim kurumlarında, uygunluk açısından genelde menüler üst kısımda kullanılır. (Şekil 13 – 14)

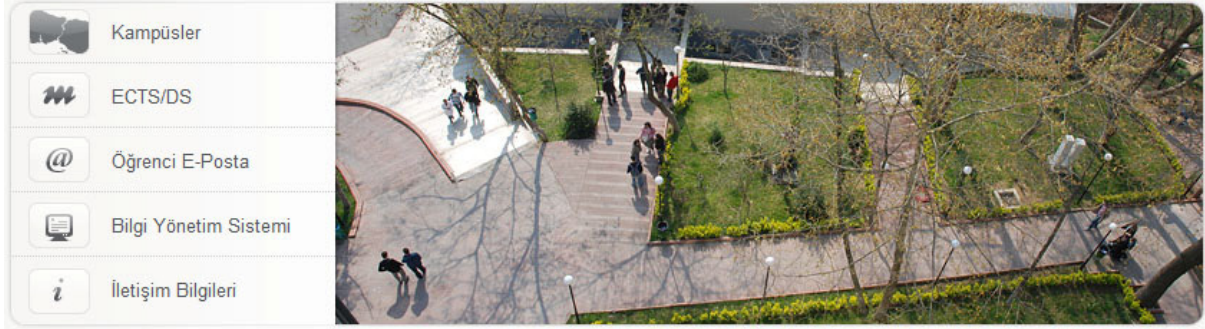
7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., "Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed", Academic Press, San Diego, 1-481 (2002).

Şekil 13: Halic Üniversitesi Ana Sayfası

Şekil 14: Marmara Üniversitesi Ana Sayfası

Bir menü ideal olarak sekizden fazla eleman içermemelidir. Eğer menü sekizden fazla eleman içeriyorsa, ayrı bir üst ya da alt ayrılmasına çalışılmalıdır. Bu, kullanıcının hangi menünün hangi elemanları içerdiğini hatırlamasını kolaylaştırır. Menü elemanlarının sırası ya da yerleşimi, görevlerin yapısına uygun olmalıdır. Eğer menü elemanları arasında bir görev-sıra ilişkisi yoksa sık kullanılanlar üste, daha az kullanılanlar alta yerleştirilmelidir. Alt menüler daha önceden seçilen menüyü (bir üst menü) gösteren başlıklar içermelidir. Bu, menüye, nasıl geldiğini ve ileride istendiğinde bu menüye nasıl tekrar ulaşılabileceğini gösteren basit bir hatırlatma görevi görür. (9) Şekil 14 de, üst menüye sığmayan başlıklar slayt bölgesinin sol tarafına taşınmıştır.

Şekil 15: Marmara Üniversitesi Alt Menü Sistemi

3.4 Resimler

Resimler, renk, biçim ve doku olarak çok fazla varyasyonları olması sebebiyle kullanıcıların dikkatini çekmekte çok etkilidir. Düşünceler ve mesajlar bir resimle kullanıcılara çok daha kolay aktarılabilir. Resimler yazıların arasına yerleştirilerek kullanıcıların ilgisini çekerler. Ancak kullanılan resimlerin içerikle ilişkili olması gereklidir. Yani sitenin mesajıyla örtüşen resimler kullanılmalıdır. Böylece siteye ciddi, eğlenceli, heyecan verici gibi değişik kişilikler kazandırılabilir (4). Resimlerin görsel ağırlıkları fazla olduğu için sayfanın tamamındaki hiyerarşi düşünülerek kullanılmalıdır. Ayrıca resimlerin sayfaların yüklenme zamanlarını arttıracacağı da göz önüne alınmalı ve web ortamına uygun formatlarda kullanılmalıdır. Photoshop programında resimleri kaydederken “save for web” seçeneği ile, jpg, gif veya png formatında kaydetmek gerekir ama resimlerin hem kaliteli olması, hem de dosya ağırlığının düşük olması isteniyorsa ideal olan “jpg” formatıdır. (Şekil 16) Genellikle az renk kullanılan fotoğraflarda gif formatı kimi zaman jpg’den daha az yer kaplayabilir. Ayrıca jpg saydam alanları desteklemez ama gif ve png ile saydam alanlar yaratılabilir.

Şekil 16’da, aynı ebat ve aynı renk tonlarındaki üç haber resminin üç farklı resim formatında kayıt edilmesi sonucu elde edilen sonuçlar görülmektedir. Jpg formatına en yakın ağırlıktaki gif formatının görüntü kalitesi çok düşük olmasına rağmen daha ağırdır. Bu şekilde de görüldüğü üzere çok renkli fotoğraflarda web siteleri için en uygun format jpg’dir.

9: Yılmaz S. “Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği” Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara, (2006)

4: Wroblewski, L., “Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed”, *Hungry Minds, Inc.*, New York, (2002).

Format: jpg
Ebat: 222x149 pixel
Ağırlık: 35 kb

Format: gif
Ebat: 222x149 pixel
Ağırlık: 46 kb

Format: png
Ebat: 222x149 pixel
Ağırlık: 150 kb

Şekil 16: Resim Formatları Arasındaki Farklar.

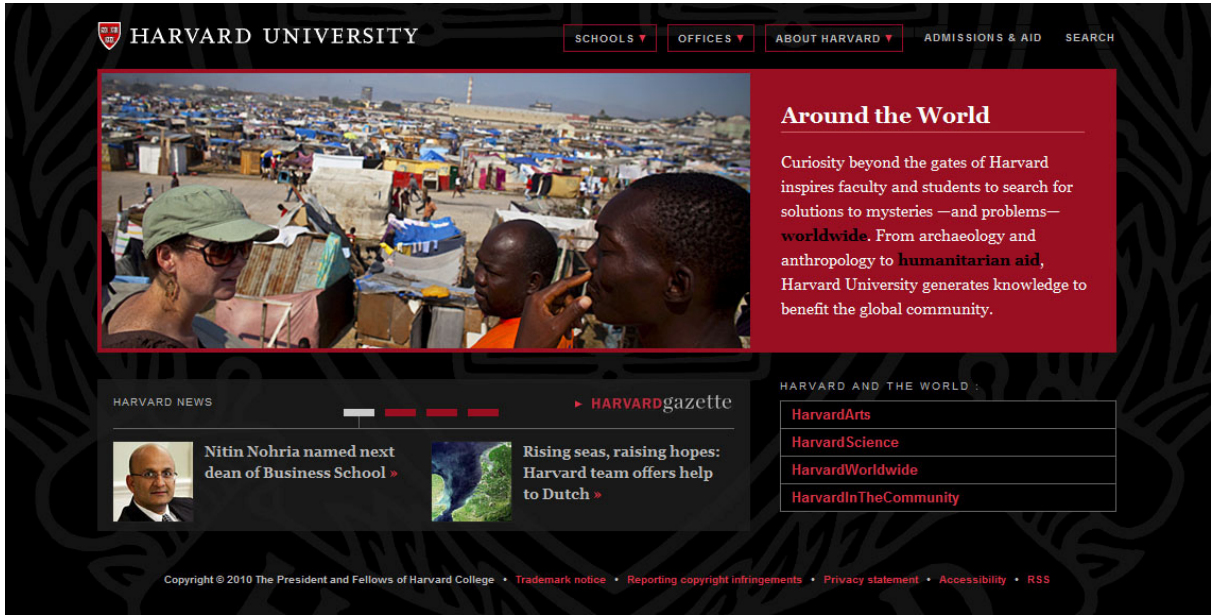
3.5 Arkaplanlar

Web sayfalarında kullanılan arkaplanlar kullanıcının dikkatini çekerek öndeki sayfa elemanlarının okunabilirliklerini azaltmamalıdır (15). Bu nedenle genelde arkaplanda düz renkler, çok karmaşık olmayan dokular veya saydam resimler tercih edilmelidir. Açık renk arkaplanlar üzerindeki koyu renk yazılar en rahat okunabilen yazılardır. Arka planda çok az renk kullanılacağı için buradaki resim formatları gif olabilir. Ama internetin hızlanmasıyla birlikte, özellikle internet hızının yüksek olduğu üniversitelerde arkaplanın tek ve büyük resim olarak kullanılması mümkün olmaktadır. (Şekil 17)

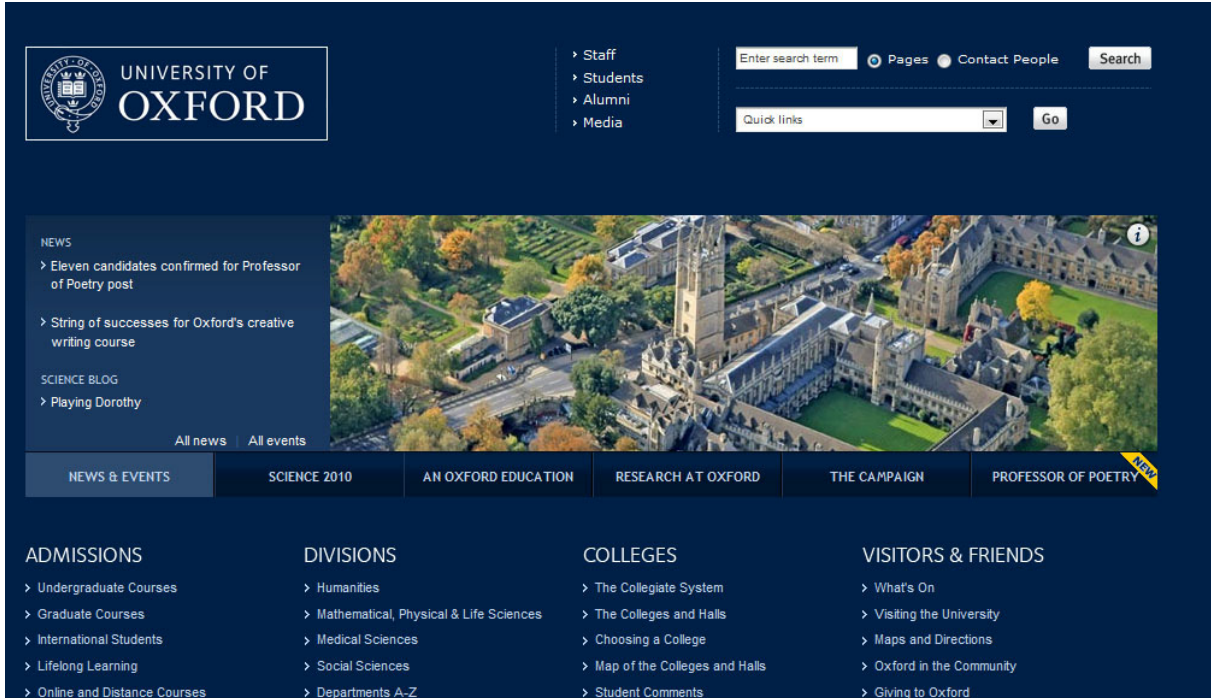
15. Tollett, J., Williams, R. and Rohr, D., “Web Design Workshop 1st ed”, *Peachpit Press*, Berkeley, 1-355 (2002).

Şekil 17: Harvard Üniversitesinin web sayfası

Şekil 18: Oxford Üniversitesi'nin web sayfasında arkaplanda tek renk kullanılmıştır.

Şekil 17 : Harvard Üniversitesi Web Sayfası (10 Mayıs 2010)

Şekil 18: Oxford Üniversitesi Web Sayfası (10 Mayıs 2010)

3.6 Animasyonlar

Animasyonlar kullanıcının dikkatini çeken hareketli resimlerdir. Bu hareketli resimler sayfalarda farklı amaçlar için kullanılabilirler. Bazen bir bağlantı, bazen bir menü elemanı, bazen bir konuyu açıklayıcı bir resim olarak kullanılabilirler gibi, bazen de sadece hoşça gittiği için sayfalara yerleştirilmektedir. Hareketli resimler kullanıcının dikkatini çok fazla çektikleri için, bir sayfada çok fazla bu tip uyaran olması doğru değildir. Ne var ki web tasarımını yeni öğrenen pek çok kişi sayfalarına çok sayıda hareketli resim ekleme eğilimindedirler, oysa bu, sayfaların kullanılabilirliğini azaltır. Bu sebeple bir web sayfasında çok fazla hareketli resim kullanılmamalıdır. (9) Genellikle sitelerin üst kısmında kullanılan animasyonlarda resimle birlikte sloganların da hareket etmesi uygun görülmektedir. (Şekil 19) Özellikle yükseköğretim kurumlarında birden fazla animasyon kullanmak gerekebilir. Özellikle yerleşkeler farklı mekanlardaysa bunların içerisindeki sosyal aktiviteleri, eğitim kalitesini ayrı ayrı göstermek gerekebilir, bu yüzden birden fazla animasyon hazırlanıp, site her açıldığında animasyonların dönüşümlü olarak gelmesi sağlanabilir. (Şekil 20)

Şekil 19: Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Web Sayfasında Animasyonun Olduğu Alan (Kırmızı Çizgiyle Belirtilmiştir - Mayıs 2010)

9: Yılmaz S. "Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği" Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara, (2006)

**Resim
1**

**Resim
2**

**Resim
3**

**Resim
4**

Şekil 20: Yıldız Teknik Üniversitesi web sayfasında yer alan animasyonlardan bir tanesinin fotoğraf ve sloganları. (Mayıs 2010)

3.7 İkonlar

İkonlar web sayfalarında kullanılan küçük simgeler veya resimler olarak tanımlanabilir. Web sayfalarında kullanılan ikonlar tasarlanırken sayfanın genel diline uygun olarak tasarlanmalıdır. İkonlar bağlantılar için kullanıldığında çok doğru tasarlanmaları, kullanıcıya tanıdık gelmeleri gerekmektedir. Tutarlı, çekici, ayırt edilebilir ve hatırlanabilir olmalıdırlar (7). Öne çıkarılmak istenen menülere, grafiksel şekiller yardımı ile ayırt edici özellikler kazandırılabilir.

İkon tasarımı konusunda oldukça başarılı bir araştırmacı olan Hortan'a göre 5 farklı ikon türü vardır. Bunlar en detaylıdan, en az detaylıya doğru fotografik, çizim, karikatür, dış hat ve silüettir. En sık kullanılan ikon türleri sadeleştirilmiş çizim türü olan ikonlardır. Tabii ki ikonları tasarlarırken de renk, doku, denge gibi tasarım prensiplerine dikkat etmek gerekir. Bir diğer konu kullanılan ikonların standardizasyonudur. Bir ikon bir sitede belli bir şeyi ifade ederken başka bir sitede başka bir şeyi ifade edebilmektedir. Örneğin, büyüteç bir sitede aramayı, başka bir sitede yakınlaştırmayı ifade edebilir. İkon tasarımında etnik farklılıklar da önemlidir. Bir kültürde belli bir anlamı ifade eden bir ikon başka bir kültürde farklı bir anlama gelebilir. Bu sebeple ikonları tasarlarırken hedef kullanıcılar göz önüne alınmalı, farklı kültürlerle seslenilecekse ortak bir iletişim dili bulunmalıdır (16).

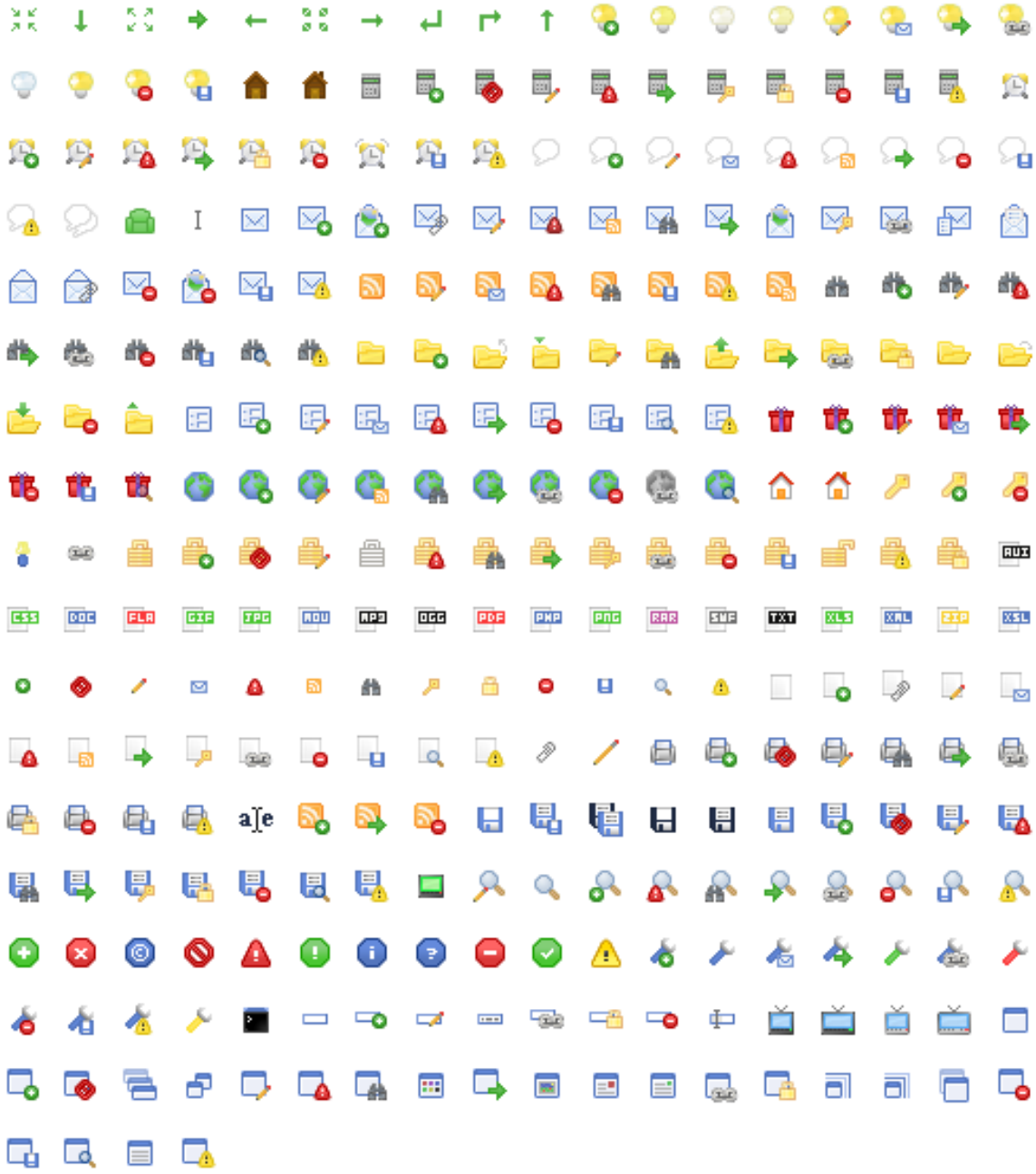
Rieber 1989'da yaptığı çalışmada hareketli ikonlar üzerinde çalışmıştır. Bu ikonların kullanıcıların dikkatini çekmede daha etkili olduğunu, ama çok sayıda kullanımlarının da kullanıcı algısını dağıttığını söylemiştir (15). Şekil 21 'de genelde internet sitelerinde kullanılan ikonların bazıları verilmiştir. Şekil 22'de ise Yıldız Teknik Üniversitesi, Genel Sekreterlik ana sayfasında kullanılan sol tarafta kullanılan ikonlar görülmektedir. Bu ikonlar aynı rengin tonlarında tasarlanmış ve böylece ikonlar arasında birliktelik sağlanmıştır.

Artık ikonların anlamları konusunda bazı ortak algılar oluşmuştur, örnek ğin, ev ikonu olduğu zaman "anasayfaya dönüş" anlamına gelmektedir. Mektup ikonu "iletişim", büyüteç ikonu ise "arama" anlamındadır. Yapılacak ikon tasarımlarında da bu algılamalara dikkat edilmesi gerekmektedir.

7: Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D., "Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed", *Academic Press*, San Diego, 1-481 (2002).

16. Ent, V. I., "The icon response phenomena: examining creativity and icon association errors in computer and web-based research", Doktora Tezi, *University of Pittsburgh Graduate Faculty of the School of Education*, Pittsburgh, 13-27 (2001).

15. Tollett, J., Williams, R. and Rohr, D., "Web Design Workshop 1st ed", *Peachpit Press*, Berkeley, 1-355 (2002).

Şekil 21: Web Sayfalarında Kullanılan İkonlardan Bazıları

Şekil 22: Yıldız Teknik Üniversitesi Genel Sekreterlik Sayfalarında Kullanılan İkonlar (Mayıs 2010)

3.8 Kullanıcı Deneyimi

Web sitesi tasarımında göz önüne alınması gereken faktörlerden biri de kullanıcı deneyimidir. Lazonder, 2000’de yaptığı çalışmada, internette hiç deneyimi olmayan veya az deneyimi olan kullanıcıların, belli bir bilgiye ulaşmada, deneyimli kullanıcılardan daha başarısız olduklarını bulmuştur. Lazonder acemi ve uzman kullanıcıların web’deki performanslarını araştırmak için iki aşamalı bir çalışma yapmıştır (15).

Birincisi, kullanıcıların belli bir siteyi bulmaları, ikincisi ise bu sitede belli bir bilgiyi bulmalarıdır. İki aşama da bir arama stratejisi seçilmesi, bu stratejinin uygulanması ve sonuçların izlenmesinden oluşmaktadır (15).

15. Tollett, J., Williams, R. and Rohr, D., “Web Design Workshop 1st ed”, *Peachpit Press*, Berkeley, 1-355 (2002).

Web sayfalarını tasarlariken kullanıcıya direkt ulaşması istenilen bilgilerin ana sayfada ikon veya resim desteğiyle sunulması gerekebilir. Bu bilgileri sunarken, web sitelerindeki menünün üst kısımda veya sol kısımda olması gerekmektedir.

Web üzerinde 10 saatten az deneyimi olan kullanıcılar acemi kullanıcılar, 50 saatten fazla deneyimi olan kullanıcılar ise uzman kullanıcılar olarak kabul edilmiştir. Kullanıcıların belli bir web sitesini bulma kabiliyetlerini ölçmek için 3 görev verilmiştir. 3 görevden ikisinde, uzman kullanıcılar acemi kullanıcılara göre daha hızlı bir araştırma stratejisi geliştirmişlerdir. Uzman kullanıcılar görev tanımından bir site adı veya adresi çıkarmakta ve bunu başarılı bir araştırmaya dönüştürmede daha başarılı olmuşlardır. Acemiler ise bu referansları kullanamamışlardır. Uzman kullanıcılar daha hızlı araştırma stratejisi geliştirmişleridir. Oysa acemi kullanıcılar bir çok gereksiz tıklama ve hata yapmışlardır. (15).

Kullanıcıların internette harcadıkları zaman onların deneyimleri açısından önemli olmasına rağmen bu zamanı nasıl harcadıkları da önemlidir. Dolayısıyla kullanıcıların deneyim seviyelerini saatle ölçmek doğru bir fikir olmayabilir. Örneğin bir şirkette çalışan bir kişi her gün 5 saatini internetten veri göndermekle geçiriyorsa o kendini uzman olarak nitelendirebilir. Bu kişi çoğu zamanını web’de geçiriyormuş gibi görünmesine rağmen internette belli bir bilgiyi veya bir web sitesini arama gibi pek çok şeyi de yapmamış olabilir (9). Yapılacak web sayfası tasarımının interneti çok az kullanan veya sürekli bilgisayar başında geçiren birisi için de aynı anlam ifade etmesi sağlanmalıdır. Üstelik halka açık, bilgi amaçlı kamu kurum ve kuruluşların sitelerinde tasarımın gayet açık ve net olması gerekmektedir. Ticari olan kurumlarda, kurum öne çıkarmak istediği ürünü ana sayfaya koyup koymamakta özgürdür. Fakat kamu kurumlarında tamamen önemli ve güncel bilgilerin olması gerekmektedir.

15. Tollett, J., Williams, R. and Rohr, D., “Web Design Workshop 1st ed”, *Peachpit Press*, Berkeley, 1-355 (2002).

9: Yılmaz S. “Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği” Yüksek Lisans Tezi, *Gazi Üniversitesi*, Ankara, (2006)

4. BÖLÜM

BİR YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMUNA YÖNELİK WEB SİTESİ PROJESİ: YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

4.1 Genel Bilgi:

Bu çalışma, Yıldız Teknik Üniversitesi'nin tüm sitelerini tek bir kurumsal tasarım yapısına bağlamak amacıyla yapılmıştır. Yapılan tasarımsal öğeler, Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Enformatik Bölümüne bağlı öğretim görevlilerinin ve kurum çalışanlarının bugüne kadar olan istekleri ve eleştirileri doğrultusunda yapılmıştır. Eski sitenin alt sayfalarıyla ve fakülte sayfaları arasında bir görsel fil birlikteliği olmaması, hepsinin farklı tasarımsal öğelere sahip olması böyle çalışmanın başlamasını zorunluluk haline getirmiştir. Şekil 23 ve 24 birlikte incelendiğinde bu iki web sayfasının örneğinin farklı web sitelerine ait olduğu düşünülebilir. Oysa her ikisi de YTÜ web sitesine ait sayfalardır.

4.2 Web Sitesinin Tasarım Aşamaları:

Yapılacak web tasarımında, site haritası belirlendikten sonra ön plana çıkarılmak istenen başlıklar "Anasayfa" tasarımında vurgulanır. Yıldız Teknik Üniversitesi için iki farklı anasayfa tasarımı yapılmıştır. (Şekil 25-26)

Bu tasarımlarda, sayfanın orta bölümünün birbirinin neredeyse aynı olduğu görülmektedir. Bunun sebebi, site tasarımına başlanmadan önce yapılan toplantılarda kullanılacak olan renklerin ve anasayfa da yer alması gereken bilgilerin belirlenmiş olmasıdır. Tüm tasarım bu veriler ışığında şekillenmiştir. Yapılan tasarımlarda üst kısmı (header) birazda renk bazında değişik uygulanmıştır

Alternatif tasarımlar yapıldıktan sonra Rektör, Rektör Yardımcı'ları ve Genel Sekreter'in de içinde bulunduğu ilgili kişilere sunulmuştur. Ana sayfa tasarımı netleştikten sonra alt sayfa tasarımları ve diğer birim tasarımlarına geçilmesi gerekmektedir. Yapılacak tasarımlarda dikkat edilmesi gereken noktalardan bir tanesi de, özellikle sürekli ziyaret edilen sitelerde, tasarımda değişiklik ve eklemelere olanak sağlayan bir tasarımın yaratıldığından emin olmaktadır.

» English Site

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

www.yildiz.edu.tr

Otomasyon Sistemi

Kişisel Sayfalar

Web Mail

Arama

Rehberde Sitede

Hızlı Erişim

- Genel Sekreterlik
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı
- Akademik Değ. Ve Kalite Geliştirme Kurulu
- Bilgi İşlem Daire Başkanlığı
- Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı
- Personel Daire Başkanlığı
- Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı
- Halkla İlişkiler Koordinatörlüğü
- Yapı İşleri Daire Başkanlığı
- Kütüphane
- Y.T.Ü. Salonlar
- Avrupa Birliği Ofisi
- Farabi Değişim Programı
- Medikososyal Merkezi
- İnsan Kaynakları Geliştirme Merkezi
- VEKOM
- İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı
- Öğrenci Rehberlik Ve Danışmanlık Merkezi
- DÖSİM
- Spor Etkinlikleri
- Mezunlar Derneği

Bilgi ▾ **Akademik** ▾ **İdari** ▾ **Öğrenci** ▾ **Araştırma** ▾ **İhaleler** **Tanıtım**

Duyuru » 05-08-2009

Davutpaşa Kampüsü su deposunda yapılacak olan yıllık bakım ve onarım çalışmaları nedeniyle 9 Ağustos 2009 Pazar günü çebeke suyu verilemeyeceği için havuzumuz kapalıdır.

» Devamı

Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'ndan Duyuru » 03-08-2009

2010-2012 Bütçe Tavan rakamları http://www.stg.yildiz.edu.tr/ web adresinin duyurular bölümünde yer alan 2010-2012 Dönemi Bütçe Hazırlık çalışmaları içinde yayınlanmıştır. Harcama Birimleri İlgili Bölümden rakamlarını indirerek gerekli çalışmaları yaptıktan sonra daha önce gönderilmiş olan ek formlarla Birlikte üst yazı ile 05.08.2009 tarihi mesai bitimine kadar Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'na göndermeleri gerekmektedir.

» Devamı

Üniversitemizi Yeni Kazanan Öğrencilerimizin Dikkatine! » 01-08-2009

Yıldız Teknik Üniversitesi İnsan Kaynaklarını Geliştirme Merkezi 10 Eylül 2009 tarihinde yapılacak Hazırlık Yeterlik (Proficiency) sınavına yönelik konu anlatımı ve test çözümüne dayalı hazırlık eğitim programları başlatacaktır. Programlara katılmak isteyenlerin en geç 14 Ağustos 2009 tarihine kadar merkezimizde kesin kayıt yaptırmaları gerekmektedir. İstanbul dışından gelecek öğrencilerimiz için Maslak öğrenci yurdunda konaklama olanağı mevcuttur.

» Devamı

Diğer Haberler

01-08-2009 » **İngilizce Öğretmenliği Sertifika Programı**

01-08-2009 » **Yüksek Lisans Proficiency Hazırlık Kursu**

31-07-2009 » **Duyuru**

31-07-2009 » **İktisadi ve İdari Bilimler Fak Yatay Geçiş Sonuçları**

31-07-2009 » **Deprem 10. Yılında "Afet Çocuk ve Okullar"**

30-07-2009 » **Yabancı Diller Yüksekokulu'ndan Duyuru**

30-07-2009 » **İhale İlanı**

Tüm Haberler İçin Tıklayınız.

[XML](#)

Etkinlikler

Nisan, 2010

Pzt	Sal	Çrş	Prş	Cum	Cmt	Paz
		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

Tüm Takvim İçin Tıklayınız.

[XML](#)

Sigma - Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi

▲ [Başa Dön](#)

19 Nisan 2010, Pazartesi
© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - BİM

Şekil 23: Yıldız Teknik Üniversitesi web sitesi eski anasayfa tasarımı

Şekil 24: Yıldız Teknik Üniversitesi Bilgi İşlem Merkezi Web Sitesi (20 nisan 2010 tarihi itibariyle yayında bulunan site, yapım aşamasındadır.)

Şekil 25 – Alternatif Tasarım 1

The screenshot shows the website of Yıldız Teknik Üniversitesi. The header includes the university logo, navigation links (Ana Sayfa, İletişim, English, ARA, Rehberde, Sitede, Hızlı Link), and a banner with the text "Çağdaş... Öncü... İlerici...". Below the banner is a navigation menu with categories: Bilgi, Yönetim, Akademik, Araştırma, Öğrenci, and YÜ Adayları. The main content area is titled "Duyurular" and contains several news items:

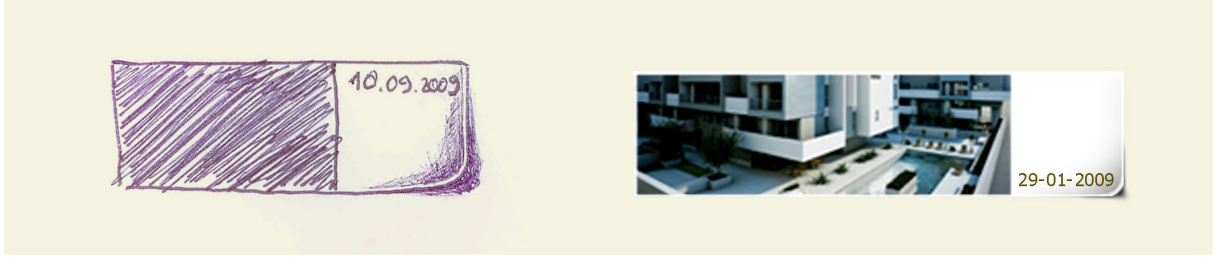
- YÜ Kültür ve Eğitim Merkezi Mimari Proje Yarışması:** YÜ Rektörlüğü, YÜ Yıldız Yerleşkesi içinde C blok olarak adlandırılan...
- Dünya Kanser Günü 2009 'Bugünün Çocukları Yarının Dünyasıdır':** YÜ Rektörlüğü, YÜ Yıldız Yerleşkesi içinde C blok olarak adlandırılan...
- Öğrencilerimizin Başarısı:** 25.02.2009 - Çarşamba
- Servislerle İlgili Duyuru:** 23.02.2009 - Pazartesi
- Rektörlük'ten Duyuru:** 15.02.2009 - Cuma

Other news items include "YÜ Kültür ve Eğitim Merkezi Mimari Proje Yarışması" (29-01-2009), "Germanischer-Lloyd ile YÜ İşbirliği Protokolü" (29-01-2009), and "TOK Konferansı" (29-01-2009). A sidebar on the right features "Yıldızlar" magazine and "Tüm Haberler İçin Tıklayınız...". The footer contains "Etkinlikler" and "Eğitim Teknolojileri Kulübü - YÜ Kültür ve Eğitim Merkezi Mimari Proje Yarışması. - 15.02.2009".

Şekil 26 – Alternatif Tasarım 2

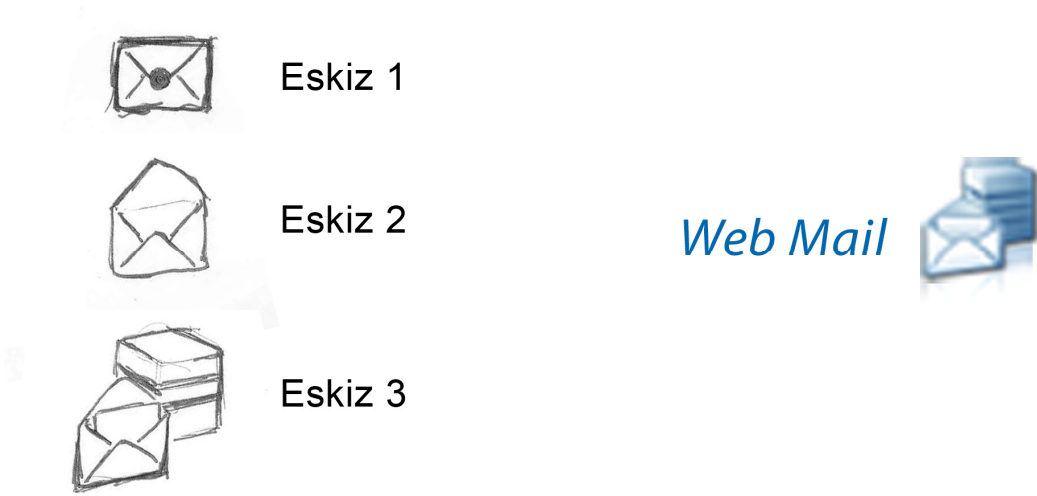
Şekil 27: Duyurular bant tasarım eskizi ve uygulaması

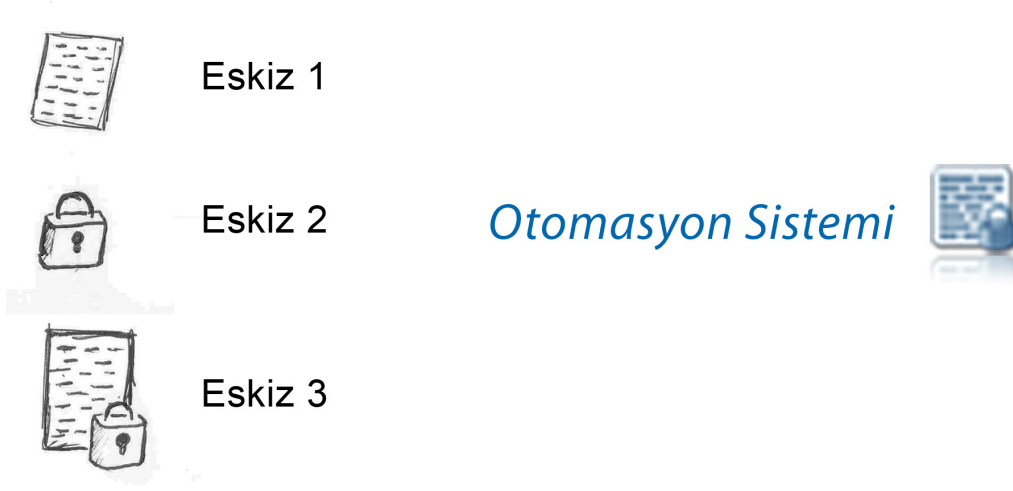
Şekil 28: Haberler bölümündeki resimlerin kullanılışı (eskiz ve uygulama)

Şekil 29: Üst kısımdaki, animasyonun sağ tarafındaki kütüphane ikon tasarımı

Şekil 30: Üst kısımdaki, animasyonun sağ tarafındaki “web mail” ikon tasarımı

Şekil 31: Üst kısımdaki, animasyonun sağ tarafındaki “Otomasyon Sistemi” ikon tasarımı

Şekil 32: Üst kısımdaki, arama butonu tasarımı

4.3 Onaylanan Web Sayfa Tasarımının Aşamaları

Genel olarak tüm grafik tasarım alt yapısında, karakalem çizimler vardır. Logo, broşür, afiş, web sitesi v.b. tasarımsal öğelerde, özellikle güzel sanatlar alt yapısı olan tasarımcılarda, eskiz aşaması çoğunlukla karakalem çizimden başlamaktadır. Beğenilen tasarımın eskiz aşamalarını Şekil 27-32 arasında incelenebilir.

4.4 Üniversite Alt Sayfa Tasarımları

Ana sayfa tasarlandıktan sonra, alt sayfa tasarımlarına başlanması gerekmektedir. Alt sayfalar tasarlanırken dikkat edilecek konulardan bir tanesi kurumsal yapıyı bozmadan tasarımı devam ettirmektir. (Şekil 33)

Çağdaş...
Öncü...
İlerici...

Kütüphane

Web Mail

Otomasyon Sistemi

Fakülte, Bölüm ve Programlar

Elektrik-Elektronik Fakültesi

- » Bilgisayar Müh.
- » Elektrik Müh.
- » Elektronik ve Haberleşme Müh.

Fen-Edebiyat Fakültesi

- » Batı Dilleri ve Edebiyatı
- » Biyoloji
- » Fizik
- » İstatistik
- » Kimya
- » Matematik
- » Türk Dili ve Edebiyatı
- » İnsan ve Toplum Bilimleri

Makine Fakültesi

- » Makine Müh.
- » Endüstri Müh.
- » Gemi İnşaatı ve Gemi Makineleri Müh.
- » Mekatronik Müh.
- » Gemi Makineleri İşletme Müh.

Mimarlık Fakültesi

- » Mimarlık
- » Şehir ve Bölge Planlama

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

- » İktisat
- » İşletme
- » Siyaset Bilimi ve Ulus. İlişkiler

İnşaat Fakültesi

- » İnşaat Müh.
- » Çevre Müh.
- » Jeodezi ve Fotogrametri Müh.

Kimya-Metalurji Fakültesi

- » Kimya Müh.
- » Matematik Müh.
- » Metalurji ve Malzeme Müh.
- » Biyomühendislik

Sanat ve Tasarım Fakültesi

- » **Sanat**
  - » Bileşik Sanatlar Programı
  - » Sanat Yönetimi Programı
  - » Fotoğraf ve Video Programı
- » **İletişim Tasarımı**
  - » İletişim Tasarımı Programı
- » **Müzik ve Sahne Sanatları**
  - » Müzik Toplulukları Programı
  - » Duysal (Ses) Sanatlar Tasarımı Programı
  - » Modern Dans Programı

Eğitim Fakültesi

- » Bilgisayar ve Öğretim Tek. Eğitimi
- » Yabancı Diller Eğitimi
- » Eğitim Bilimleri

Enstitüler

Fen Bilimleri Enstitüsü

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Rektörlüğe Bağlı Bölümler

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi

Türk Dili

Beden Eğitimi

Enformatik

Yüksek Okullar

Meslek Yüksek Okulu

» İktisadi ve İdari Programlar

- » Bankacılık ve Sigortacılık
- » Muhasebe
- » Emlak ve Emlak Yönetimi
- » İşçi Sağlığı ve Güvenliği
- » Turizm ve Otel İşletmeciliği

» Teknik Programlar

- » Bilgisayar Teknolojisi ve Programlama
- » İnşaat
- » Restorasyon
- » İklimlendirme ve Soğutma
- » Endüstriyel Elektronik
- » Makine
- » Tasarım ve Basım-Yayımcılık
- » Seramik
- » Harita-Kadastro

Yabancı Diller Yüksek Okulu

- » Temel İngilizce
- » Modern Diller

Milli Saraylar ve Tarihi Yapılar Meslek Yüksek Okulu

» Teknik Programlar Bölümü

- » Bina Koruma ve Yenileme Programı
- » İç Mekan Koruma ve Yenileme Programı

- » Genel Sekreterlik
- » Halkla İlişkiler
- » Döner Sermaye
- » Yapı İşleri ve Tek. DB

- » Bilgi İşlem
- » Öğrenci İşleri
- » Personel İşleri
- » Sağlık Kültür ve Spor

- » Akademik Değ. ve KGK
- » Bilimsel Arş. Proje Koor.
- » İnsan kaynakları G.M.
- » Strateji Geliştirme DB

- » Medikososyal Merkezi
- » AB Ofisi
- » CR-EM
- » VEKOM

- » Medyada YTÜ
- » Koruma Yağatma Der.
- » Mezunlar Derneği
- » Öğrend. Kulüpleri

Şekil 33: Akademik Birimler sayfası

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
1911

Çağdaş...
Öncü...
İlerici...

Bilgi Yönetim Akademik Araştırma Öğrenci YTÜ Adayları

Ana Sayfa > Etkinlikler > İnşaat Fakültesi Öğrenci Şenliği

Etkinlikler

<< NISAN >> << 2009 >>

Pzt	Sal	Çarş	Perş	Cum	Cmt	Paz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Ocak
Şubat
Mart
Nisan
Mayıs
Haziran
Temmuz
Ağustos
Eylül
Ekim
Kasım
Aralık

Adı : İNŞAAT FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ ŞENLİĞİ
Yeri : 1 . YTÜ İnşaat Fakültesi Konferans Salonu
Tarih / Saat : 20-04-2009 / 10:00
Açıklama : 20-21-22 Nisan 2009 İnşaat Fakültesi öğrencileri olarak yeni yerleştiğimiz Davutpaşa kampüsümüzde 'hoş bulduk' mesajı niteliğinde bir şenlik düzenliyoruz. Davutpaşa kampüsünde biz öğrenciler olarak sosyal/kültürel aktiviteler için gayret göstermenin gerektiğinin bilincindeyiz. Bu nedenle üreten düşünen sorgulayan üniversitelilere yakışan bir şenlik yapılabileceğini göstermek istiyoruz. İnşaat Fakültesi Öğrencileri Etkinliklerin tümü ücretsizdir.

20-21-22 Nisan 2009 İnşaat Fakültesi öğrencileri olarak yeni yerleştiğimiz Davutpaşa kampüsümüzde 'hoş bulduk' mesajı niteliğinde bir şenlik düzenliyoruz. Davutpaşa kampüsünde biz öğrenciler olarak sosyal/kültürel aktiviteler için gayret göstermenin gerektiğinin bilincindeyiz. Bu nedenle üreten düşünen sorgulayan üniversitelilere yakışan bir şenlik yapılabileceğini göstermek istiyoruz. İnşaat Fakültesi Öğrencileri Etkinliklerin tümü ücretsizdir.

Genel Sekreterlik
Halkla İlişkiler
Döner Sermaye
Yapı İşleri ve Tek. DB

Bilgi İşlem
Öğrenci İşleri
Personel İşleri
Sağlık Kültür ve Spor

Akademik Değ. ve KGK
Bilimsel Arş. Proje Koor.
İnsan kaynakları G.M.
Strateji Geliştirme DB

Medikososyal Merkezi
AB Ofisi
CREM
VEKOM

Medyada YTÜ
Koruma Yağatma Der.
Mezunlar Derneği
Öğrenci Kulüpleri

© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 34849 Beşiktaş - İstanbul / +90 212 383 70 70 Enformatik

Şekil 34: Etkinlikler sayfası

Akademik birimler sayfası için tamamen tipografik bir tasarım oluşturulmuştur. (Şekil 33) Etkinlikler sayfasında ise ana sayfada kullanılmayan bir takvim sistemi var. Alt sayfalar yeni bir işlevsel araç eklenmesi gerekirse yine ana sayfadaki tasarımsal öğelere bağlı kalınmalıdır. Şekil 34'deki takvim bölümünde, renkler kurumsal renklerin tonlarından seçilmiştir. Form olarak sayfanın genel görünümüne uygun oval hatlar kullanılmıştır.

Bazı sayfalarda haber veya etkinliklerle ilgili broşür, form, sunum v.b. indirilebilir dokümanların bulunması gerekebilir. (Şekil 35) Bu gibi durumlarda, indirilecek dokümanın türünü belirten bir ikon, dosya ağırlığını, adını ve uzantısını belli eden bir metin yazılması gerekmektedir.

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
1911

Ana Sayfa | İletişim | English | ARA | Rehberde | Stede | Hızlı Link

Çağdaş...
Öncü...
İlerici...

Kütüphane

Web Mail

Otomasyon Sistemi

Bilgi
Yönetim
Akademik
Araştırma
Öğrenci
YTÜ Adayları

Ana Sayfa > Haberler

Haberler

- ❖ **YTÜ Kültür ve Eğitim Merkezi Mimari Proje Yarışması.**
15.03.2009 - 5alı
- ❖ **Beden Eğitimi Bölümü'nden Duyuru**
15.03.2009 - 5alı
- ❖ **Beden Eğitimi Bölümü'nden Duyuru**
15.03.2009 - 5alı

Adı : YTÜ Kültür ve Eğitim Merkezi Mimari Proje Yarışması.
Tarih : 20-04-2009

Açıklama : 20-21-22 Nisan 2009 İnşaat Fakültesi öğrencileri olarak yeni yerleştığımız Davutpaşa kampüsümüzde 'hoş bulduk' mesajı niteliğinde bir şenlik düzenliyoruz. Davutpaşa kampüsünde biz öğrenciler olarak sosyal/kültürel aktiviteler için gayret göstermenin gerektiğinin bilincindeyiz. Bu nedenle üreten düşünen sorgulayan üniversitelilere yakışan bir şenlik yapılabileceğini göstermek istiyoruz. İnşaat Fakültesi Öğrencileri Etkinliklerinin tümü ücretsizdir.

20-21-22 Nisan 2009 İnşaat Fakültesi öğrencileri olarak yeni yerleştığımız Davutpaşa kampüsümüzde 'hoş bulduk' mesajı niteliğinde bir şenlik düzenliyoruz. Davutpaşa kampüsünde biz öğrenciler olarak sosyal/kültürel aktiviteler için gayret göstermenin gerektiğinin bilincindeyiz. Bu nedenle üreten düşünen sorgulayan üniversitelilere yakışan bir şenlik yapılabileceğini göstermek istiyoruz. İnşaat Fakültesi Öğrencileri Etkinliklerinin tümü ücretsizdir.

 YTÜ 2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Önlisans Öğretimi Akademik Takvimi
.doc - 300 kb

 YTÜ 2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Önlisans Öğretimi Akademik Takvimi
.xls - 500 kb

 YTÜ 2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Önlisans Öğretimi Akademik Takvimi
.ppt - 1,5 mb

 YTÜ 2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Önlisans Öğretimi Akademik Takvimi
.jpg - 3,5 mb

 YTÜ 2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Önlisans Öğretimi Akademik Takvimi
.jpg - 3,5 mb

 YTÜ 2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Önlisans Öğretimi Akademik Takvimi
.jpg - 3,5 mb

<< Önceki | 1-2-3 | Sonraki >>

- > Genel Sekreterlik
- > Halkla İlişkiler
- > Döner Sermaye
- > Yapı İşleri ve Tek. DB

- > Bilgi İşlem
- > Öğrenci İşleri
- > Personel İşleri
- > Sağlık Kültür ve Spor

- > Akademik Değ. ve KGK
- > Bilimsel Arş. Proje Koor.
- > İnsan kaynakları G.M.
- > Strateji Geliştirme DB

- > Medikososyal Merkezi
- > AB Ofisi
- > ÇREM
- > VEKOM

- > Medyada YTÜ
- > Koruma Yağatma Der.
- > Mezunlar Derneği
- > Öğrend. Kulüpleri

© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 34349 Beşiktaş - İstanbul / +90 212 383 70 70 Enformatik

Şekil 35: Haberler Sayfa Tasarımı

.doc uzantılı dosyalar

.xls uzantılı dosyalar

.ppt uzantılı dosyalar

.jpeg uzantılı dosyalar

.pdf uzantılı dosyalar

.rar uzantılı dosyalar

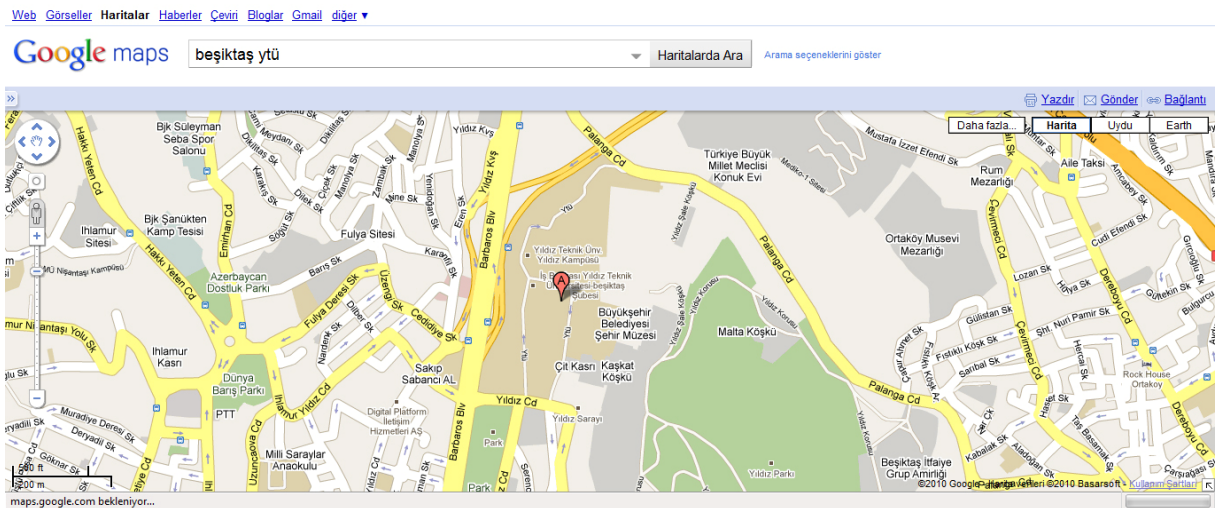
Şekil 36: Alt sayfalarda kullanılacak dosya indirme ikonları ve açıklamaları

Şekil 35’ de görülen ikonlar indirilebilir tüm dokümanları temsil etmektedir. En çok kullanılan belgeler jpg, pdf ve doc uzantılı dosyalardır. Bu ikonlar üniversite bünyesindeki yapılan web sayfalarının tamamında kullanılarak site genelinde bir görsel dil birlikteliği sağlanmıştır. Böylece, kurumsal yapının korunması da mümkün olmuştur.

Şekil 37: İletişim Sayfası tasarımı

İletişim sayfasında Yıldız Teknik Üniversitesi bünyesindeki üç farklı kampüsün iletişim bilgilerinin yer alması gerekmektedir. Bunun dışında kampüsün uydu görüntülerine ve havadan çekilen fotoğraflarına da yer verilmiştir. (Şekil 38 – 39)

Şekil 38: <http://maps.google> sitesindeki Yıldız Teknik Üniversitesi haritası

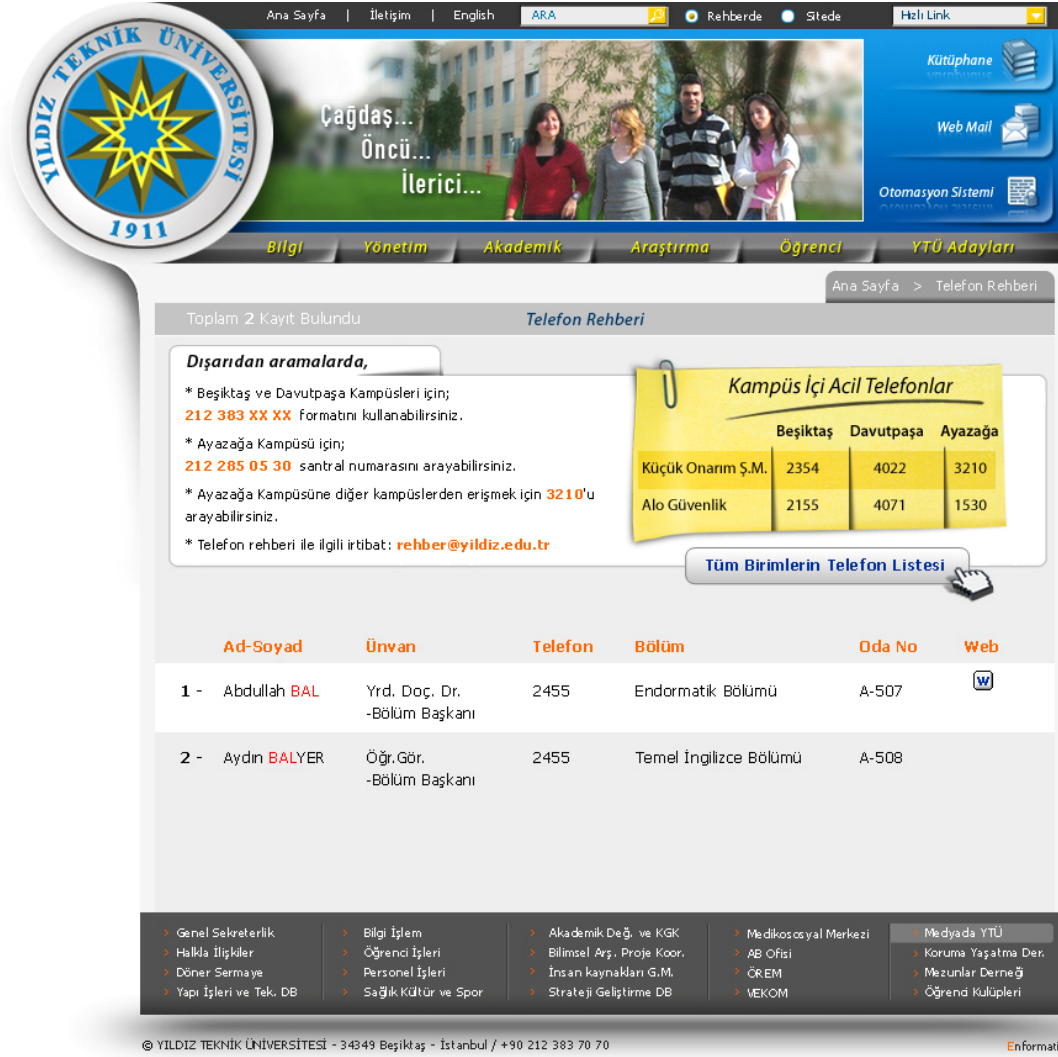
Şekil 39: Yıldız Teknik Üniversitesi kuş bakışı fotoğrafı - 1

Şekil 40: Yıldız Teknik Üniversitesi kuş bakışı fotoğrafı - 2

İnteraktif olarak hazırlanan bu haritada bir bloğun üzerine geldiği zaman o blokta hangi bölüm veya birimlerin olduğunu belirten bir baloncuk çıkmaktadır. (Şekil 39)

Sitenin kurum içerisinde en çok kullanılan bölümü rehber bölümüdür. Üniversite bünyesindeki tüm birimlere, akademik, idari kadroya bu bölümden ulaşılmaktadır. (Şekil 40)

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
1911

Çağdaş...
Öncü...
İlerici...

Bilgi | Yönetim | Akademik | Araştırma | Öğrenci | YTÜ Adayları

Kütüphane
Web Mail
Otomasyon Sistemi

Ana Sayfa > Telefon Rehberi

Toplam 2 Kayıt Bulundu

Telefon Rehberi

Dışarıdan aramalarda,

- * Beşiktaş ve Davutpaşa Kampüsleri için;
212 383 XX XX formatını kullanabilirsiniz.
- * Ayazağa Kampüsü için;
212 285 05 30 santral numarasını arayabilirsiniz.
- * Ayazağa Kampüsüne diğer kampüslerden erişmek için 3210'u arayabilirsiniz.
- * Telefon rehberi ile ilgili irtibat: rehber@yildiz.edu.tr

Kampüs İçi Acil Telefonlar

	Beşiktaş	Davutpaşa	Ayazağa
Küçük Onarım Ş.M.	2354	4022	3210
Alo Güvenlik	2155	4071	1530

Tüm Birimlerin Telefon Listesi

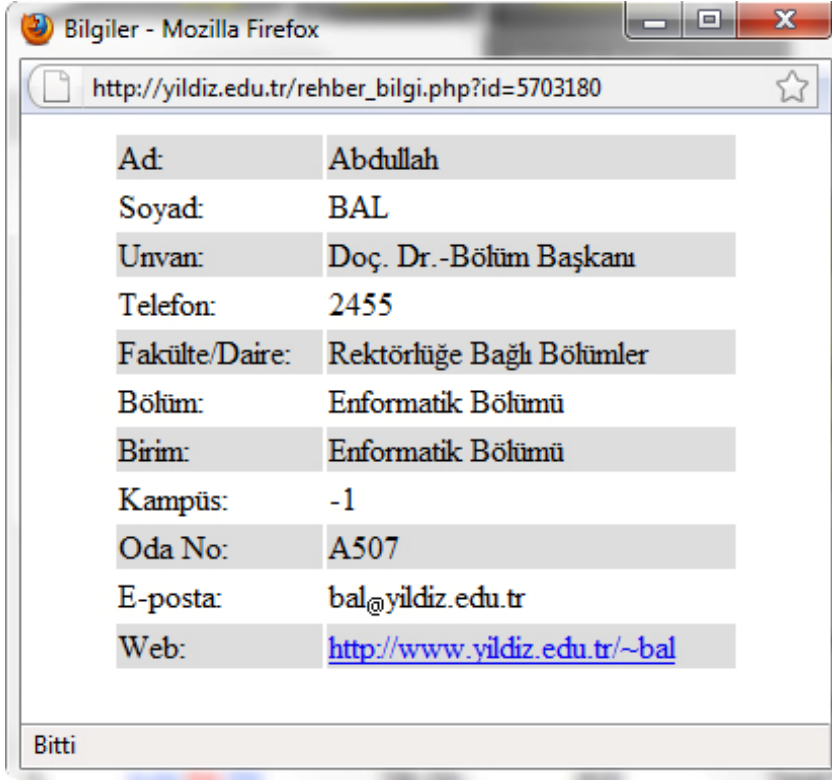
Ad-Soyad	Ünvan	Telefon	Bölüm	Oda No	Web
1 - Abdullah BAL	Yrd. Doç. Dr. -Bölüm Başkanı	2455	Endoromatik Bölümü	A-507	W
2 - Aydın BALLYER	Öğr. Gör. -Bölüm Başkanı	2455	Temel İngilizce Bölümü	A-508	

Genel Sekreterlik | Bilgi İşlem | Akademik Değ. ve KGK | Medikososyal Merkezi | Medyada YTÜ
Halkla İlişkiler | Öğrenci İşleri | Bilimsel Arş. Proje Koor. | AB Ofisi | Koruma Yağatma Der.
Döner Sermaye | Personel İşleri | İnsan kaynakları G.M. | ÖREM | Mazunlar Derneği
Yapı İşleri ve Tek. DB | Sağlık KÜltür ve Spor | Strateji Geliştirme DB | VEKOM | Öğrenci Kulüpleri

© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 34349 Beşiktaş - İstanbul / +90 212 383 70 70 Enformatik

Şekil 41: Rehber Sayfa Tasarımı

Şekil 40’ da arama sonuçlarının olduğu bölümde, aranan kelime “BAL” olduğu için isim ve soy isminde “BAL” harfleri olan kişilerin listesi yapılır. Aranan kelimedeki kırmızı karakterlerle belli edilir. İlk çıkan listede , ad-soyad, unvan, telefon, bölüm, oda no ve web sayfası adresi çıkmaktadır. İstenilen isim üzerine basıldığı takdirde Şekil 41’ deki gibi detaylı bir liste çıkmaktadır.

Şekil 42: Rehber sayfasının detay bölümü

4.5 Üniversiteye Bağlı Birimlerin Web Sayfaları

Üniversiteye bağlı birimlerin sayfalarında, üst yapı ve alt taraftaki butonlar sabit kalmaktadır. Sadece duyurular, etkinlikler, haberlerin olduğu bölüm değişiklik arz etmektedir. Orta kısımda da yapılan değişiklikler, o birime has özellikleri taşımaktadır.

Şekil 42’de görüldüğü üzere, üst bölümle (header) alt bölüm (footer) anasayfa yapısıyla aynı. Sadece orta kısımla menüler farklı. Üst menülerden rektörlüğün ilgi alanlarına göre iş paylaşımı yapılmış rektör yardımcılarının linkleri var. Kullanılan ikonların hepsi aynı standart yapıda, orta bölümdeki duyuruların yazı renkleri ve font büyüklükleri ana sayfa yapısıyla tamamen örtüşüyor.

Şekil 43: Rektörlüğe bağlı Genel Sekreterlik sayfası

Kütüphane sayfasının tasarımındaki farklılıklar gözlemlenebilir. Üst bölümle (header) alt bölüm (footer) diğer sayfalarla aynı, orta kısım ve menü içerikleri farklıdır. Üst bölümde, animasyonun yanındaki ikonlar ve menüler de farklıdır. (Şekil 44)

Kütüphane sisteminde önemli olan bölümler, üyelik, kaynak arama, kütüphane saatleri ve duyurular olduğu için bu bölümler anasayfada kullanılmıştır. Ayrıca Yıldız Teknik Üniversitesi Kütüphanesinin üye olduğu bazı kuruluşlar ve bu kuruluşların logoları kütüphanenin kaynaklarının genişliğini belirtmek açısından sayfaya eklenmiştir.

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
1911

Ana Sayfa | İletişim | English | ARA | Rehberde | Stede | Hızlı Link

Çağdaş...
Öncü...
İlerici...

Uzaktan Erişim
Web of Science
Yeni Gelen Yayınlar

Kütüphane Hakkında | E-Kaynaklar | Basılı Süreli Yayın | Odunç-lade | Yayın Sağlama | Kütüphaneciye Danışın

Kütüphane Hesabım
Üye Kodu
Şifre
> Şifremi Unuttum | Oturum Aç

Kütüphane Saatleri
Merkez Kampüs
Akad. Dönem | Tatil Dönemi
Pzt-Cum | 08:45-22:00 | 08:45-17:15
Cmt-Paz | 08:45-22:00 | 08:45-17:15
Davutpaşa Kampüsü
Akad. Dönem | Tatil Dönemi
Pzt-Cum | 08:45-22:00 | 08:45-17:15
Cmt-Paz | 08:45-22:00 | 08:45-17:15

Duyurular
12.06.2009(56)
Aşağıda belirtilen veritabanları 30 Haziran 2009 tarihine kadar deneme erişimine açılmıştır.
12.06.2009(11)
Emerald veritabanı içerisinde yer alan İşletme, Yönetim ve Ekonomik eKitap Serileri Koleksiyonu (67 başlık) ile Sosyal Bilimler ek... devamı >>
12.06.2009(56)
Aşağıda belirtilen veritabanları 30 Haziran 2009 tarihine kadar deneme erişimine açılmıştır.
12.06.2009(11)
Emerald veritabanı içerisinde yer alan İşletme, Yönetim ve Ekonomik eKitap Serileri Koleksiyonu (67 başlık) ile Sosyal Bilimler ek... devamı >>

Kütüphane Katalog Tarama
Tümü | Bul
> Arama Seçenekleri | Listele | 10

Elektronik Kaynaklarda Hızlı Tarama
(Elektronik Kitap, Dergi, Tez vb.)
Hızlı Arama
Dergi Başlığı | Parça Kelime | Arama

Elektronik Kaynaklardan Toplu Tarama İçin Tıklayınız

Genel Sekreterlik | Bilgi İşlem | Akademik Değ. ve KKK | Medikososyal Merkezi | Medyada YTÜ
Halkla İlişkiler | Öğrenci İşleri | Bilimsel Arş. Proje Koor. | AB Ofisi | Koruma Yaşatma Der.
Döner Sermaye | Personel İşleri | İnsan kaynakları G.M. | ÖREM | Mezunlar Derneği
Yapı İşleri ve Tek. DB | Sağlık Kültür ve Spor | Strateji Geliştirme DB | VEKOM | Öğrenci Kulüpleri

© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 34349 Beşiktaş - İstanbul / +90 212 383 70 70 | Enformatik

Şekil 44: Kütüphane sayfası tasarımı

Şekil 45: Kütüphane sayfası üst bölümde kullanılan ikonlar

Rektörlük sayfasında üniversiteye bağlı bir birim olduğundan dolayı genel yapı korunarak menüler ve orta bölüm değiştirilmiştir. (Şekil 45)

Genelde üniversitelerde öğrenciler, rektörü çok tanımazlar, ismini bile hatırlayanlar azınlıktadır. Bu web sitesi tasarlanırken, tüm öğrencilerin, çalışanların kısaca site ziyaretçilerinin, üniversitenin her birimine rahatlıkla ulaşması amaçlanmıştır. Bu amaçla, rektörlük sayfalarında da, rektörlük ile ilgili detaylı bilgilere yer verilmiştir.

Rektör yardımcılarını üstlendikleri görevler çerçevesinde farklı bölümlere ayrılmıştır. Bu bölümler hem menülerde hem de ana sayfada ön plana çıkarılmıştır. (Şekil 46-47-48)

Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlük sayfasının tasarımları. Üstte üniversite logosu ve 'REKTÖRLÜK' başlığı yer almaktadır. Sol tarafta 'YÖNETİM', 'ARAŞTIRMA - PLANLAMA' ve 'EĞİTİM - ÖĞRETİM' bölümleri listelenmiştir. Her bölümün başında bir profesörün fotoğrafı ve adı yer almaktadır. Sağ tarafta 'Sağlam Temellerle, Umutlu Bir Gelecek İçin...' başlıklı bir yazı ve Prof. Dr. İsmail Yüksek'in fotoğrafı yer almaktadır. Alt kısımda 'Genel Sekreterlik', 'Bilgi İşlem', 'Akademik Değ. ve KGK', 'Medikososyal Merkezi', 'Medyada YTÜ' gibi hizmetler listelenmiştir.

Şekil 46: Rektörlük Sayfa Tasarımı

Rektör yardımcılarının ait sayfalarda, rektörlük sayfa tasarımının üzerine inşa edilmiştir. Rektör yardımcısının tam boy fotoğrafı, mesajı sağ tarafta yer alırken, sol tarafa bünyesindeki birimlerle ilgili haberlerin olduğu “Haberler” sütunu yerleştirilmiştir. Hemen bu sütunun altında ise, yine diğer sayfalardaki ikonların renklerine ve şekillerine sadık kalınarak yapılan ikonlu menü bulunmaktadır.

The screenshot displays the website interface for Yıldız Teknik Üniversitesi. At the top, there is a navigation bar with links for 'Ana Sayfa', 'İletişim', 'English', 'ARA', 'Rehberde', 'Stede', and 'Hızlı Link'. Below this is a banner image of a grand hall with the word 'REKTÖRLÜK' on the right. A sidebar on the left contains a 'Haberler' section with three news items, each with a date '15.03.09' and a brief description. The main content area features a large article titled 'Sağlam Temellerle, Umutlu Bir Gelecek İçin...' with placeholder text and a photo of Prof. Dr. Mehmet Ahlatcıoğlu, identified as 'Yönetim Rektör Yardımcısı'. The footer contains a grid of icons for various university departments and services, such as 'Genel Sekreterlik', 'Bilgi İşlem', 'Akademik Değ. ve K GK', 'Medikososyal Merkezi', 'Medyada Y T Ü', 'Halkla İlişkiler', 'Öğrenci İşleri', 'Bilimsel Arş. Proje Koor.', 'AB Ofisi', 'Koruma Yaşatma Der.', 'Döner Sermaye', 'Personel İşleri', 'İnsan kaynakları G.M.', 'ÖREM', 'Mezunlar Derneğ.', 'Yapı İşleri ve Tek. DB', 'Sağlık KÜTür ve Spor', 'Strateji Geliştirme DB', and 'MEKOM'.

© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 34349 Beşiktaş - İstanbul / +90 212 383 70 70

Enformatik

Şekil 47: Yönetimden Sorumlu Rektör Yardımcısı İçin Sayfa Tasarımı

Araştırma Planlamadan Sorumlu Rektör Yardımcısının sayfasında da yine aynı sayfa düzeni kullanılmıştır. Diğer rektör yardımcılarının sayfalarından tek farkı, bünyesindeki birimlerin fazla olması sebebiyle sol tarafta haberlerin altındaki bulunan ikonların fazla oluşudur. Buradaki başlıklar; akademik değerlendirme, uygarlık merkezi, işbirliği projeleri, basım yayındır ve her biri için bir ikon tasarlanmıştır.

The screenshot displays the website interface for Yıldız Teknik Üniversitesi. The header includes the university logo, navigation links (Ana Sayfa, İletişim, English, ARA, Rehberde, Stade, Hızlı Link), and utility links (Kütüphane, Web Mail, Otomasyon Sistemi). The main navigation bar lists Yönetim, Eğitim - Öğretim, Araştırma - Planlama, and Genel Sekreterlik. The content area features a 'Haberler' section with two news items about architectural projects. The main article is titled 'Sağlam Temellerle, Umutlu Bir Gelecek İçin...' and includes a photo of Prof. Dr. F. Zehra Yüksel Çan, her signature, and her title 'Araştırma Planlama Rektör Yardımcısı'. The footer contains a grid of departmental links such as Genel Sekreterlik, Bilgi İşlem, Akademik Değ. ve KGK, Medikososyal Merkezi, Medyada YTÜ, Halkla İlişkiler, Öğrenci İşleri, Bilimsel Arş. Proje Koor., AB Ofisi, Koruma Yaşatma Der., Döner Sermaye, Personel İşleri, İnsan kaynakları G.M., ÖREM, Mezunlar Derneği, Yapı İşleri ve Tek. DB, Sağlık Kültür ve Spor, Strateji Geliştirme DB, MEKOM, and Öğrend. Kulüpleri.

© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 34349 Beşiktaş - İstanbul / +90 212 383 70 70

Enformatik

Şekil 48: Araştırma Planlamadan Sorumlu Rektör Yardımcısı İçin Sayfa Tasarımı

Eğitim öğretimden sorumlu rektör yardımcısının sayfasında ise senato biriminin linki bulunur. Rektör yardımcısının, mesajının yanında senato birimiyle ilgili haberlerin olduğu bir bölüm vardır. Üst taraftaki menüler diğer rektör yardımcılarının sayfaları ile ortaktır.

Şekil 49: Eğitim Öğretimden Sorumlu Rektör Yardımcısı İçin Sayfa Tasarımı

Yapı işleri birimine bağlı web sayfası da ana sayfayla aynı sistem üzerine inşa edilen sayfalardan biridir. Diğer birimlerde olduğu gibi tek fark orta bölümdür. Bu bölümde yapılan değişiklik, birimin içeriğiyle ilgili görsellerin kullanılmasıdır. Zeminde mimari bir çizim ve yük taşıma aracı kullanılmıştır. Üst bölümdeki menülerde de birimle ilgili içerikler bulunmaktadır. Yine orta bölümdeki haberler de tamamen bu birimle ilgili haberlerdir. (Şekil 50)

The screenshot displays the website of Yıldız Teknik Üniversitesi. The header includes the university logo, navigation links (Ana Sayfa, İletişim, English, ARA, Rehberde, Sitede), and a search bar. The main content area is titled 'Yapı İşleri' and contains a list of construction projects. Each project entry includes a date (18.02.2010) and a description. The footer contains a list of university departments and contact information.

© YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ - 34349 Beşiktaş - İstanbul / +90 212 383 70 70

Enformatik

Şekil 50: Yapı İşleri Birimi Sayfası

Birimler genel itibariyle bu sistem üzerine inşa edilmiştir. Sitenin kullanımı sırasında karşılaşılan bazı istek ve eleştiriler üzerine ana sayfada bazı değişikliklerin yapılması gerekmiştir.

4.6 Site Yayına Girdikten Sonra Gelen Talepler

- Uzaktan Eğitim Merkezi (UZEM) sayfasının linkinin ana sayfada daha görünür bir yere koyulması,
- Görme engellilerin de faydalanabileceği bir sistem yapılması,

- İngilizce haricinde farklı dil seçenekleri,
- Sitenin cep telefonlarına uyumlu hale getirilmesi,
- RSS bölümünün yapılması, (RSS çeşitli internet siteleri tarafından yayınlanan haber vb. içeriğin tek bir ortamdan topluca izlenebilmesine olanak sağlayan yeni bir içerik besleme yöntemidir.)
- 2011 Yılında Yıldız Teknik Üniversitesi'nin 100. kuruluş yıldönümünün kutlanacak olması sebebiyle, 2011 yılında sıfırlanacak bir geri sayım sayacı,
- Yıldız Haberci isimli bir masaüstü programının eklenmesi
- Yıldızlarımız bölümünde, tıkladıkça değişen bir tasarımın olması,

Bu değişiklik talepleri üzerine ana sayfaya yeni eklentiler yapılmıştır. Fakat bu değişiklikleri yaparken kurumsal kimliğe zarar vermeden tasarlanmasına dikkat edilmiştir.

Gelen talepler, kullanım sırasında karşılaşılan güçlükleri de ortaya çıkarmıştır. En çok talep gelen konu, görme engellilere uygun bir web sitesinin yapılmasıdır.

4.7 Web sayfalarında erişilebilirliğin sağlanması için bazı öneriler:

- Az sayıda resim kullanılmasına özen gösterilmeli,
- Resim ve çoklu ortam nesnelere için anlamlı ve anlaşılabilir alternatif açıklamalar sunulmalı,
- Renkler bir konunun altını çizmek veya bir kelimeye ağırlık vermek için kullanılmamalı,
- Metinlerde arka plan renkleri ile zıt renkler kullanılmalı,
- Net olarak anlaşılabilir ve yaygın olarak kullanılan fontlar seçilmeli,
- En sık kullanılan bilgilere erişim için tıklama sayısı üçten fazla olmamalı,
- Formlar ve tablolar erişilebilir olarak tasarlanmalı, (21)
- Web sayfasının görsel tasarımını oluşturmak için CSS kullanılmalı,
- Ses ve video dosyalarının yazılı karşılıkları da sunulmalı,
- Bir eklenti ile sunulan tüm bilgilerin HTML alternatifleri de sunulmalı,
- Web sayfaları erişilebilirlik açısından test edilmelidir. (21)

Bu öneriler doğrultusunda, yapılan sitede görsellik ile ilgili bazı kısıtlamalara gidilmesi veya ikinci bir sayfa sisteminin yapılması gerekmektedir. Tercih ikinci bir sayfa tasarım yönünde olmuştur. (Şekil 51)

Şekil 51: Yıldız Teknik Üniversitesi Görme Engelliler İçin Web Sitesi Tasarımı

4.8 Web Sitesine Diğer Dil Seçeneklerinin Eklenmesi

Web sitesi ilk başta sadece İngilizce dili düşünülerek yapıldı. Fakat daha sonra, yurt dışından öğrenci değişimiyle gelen farklı dil ve kültüre sahip öğrencilerin sıkıntı çekmemesi için farklı dil seçeneklerinin eklenmesine karar verildi. Başlangıç olarak Almanca ve Japonca dillerinde karar kılındı.

4.9 Cep Telefonlarına Uygun Hale Getirilmesi

Teknoloji ilerledikçe internet çeşitli iletişim araçlarının da kullanımına açılmıştır. Son zamanlarda telefon da bu iletişim araçlarının başında gelmektedir. Bu teknolojik gelişime ayak uydurarak web sitesi cep telefonlarına uygun hale getirilmiştir.

4.10 RSS Bölümünün Yapılması

RSS çeşitli internet siteleri tarafından yayınlanan haber vb. içeriğin tek bir ortamdan topluca izlenebilmesine olanak sağlayan yeni bir içerik besleme yöntemidir. **RSS - Real Simple Syndication**, **RDF Site Summary** veya **Rich Site Summary** (Zengin Site Özeti) kelimelerinin baş harflerinden oluşan kısaltmadır. (22)

Yıldız Teknik Üniversite'si öğrencilerinin açtığı forum siteleri başta olmak üzere, ilerde yapılacak fakülte ve bölüm sayfalarının haberler ve etkinlikler olarak tek bir kaynaktan beslenmesini sağlamak amacıyla uygulamaya konulmuştur.

4.11 Yıldız Haberci (Masaüstü Programı)

Bu sistem, bilgisayara isteğe bağlı olarak kurulan bir programdır. Yıldız Teknik Üniversitesi'nin web sayfasına girilmeden etkinlik ve haberlerin iletilmesine olanak tanır. Bu sistemin çalışabilmesi için, kullanılan bilgisayarın internete bağlı olması gerekmektedir.

4.12 Yıldızlarımız Bölümü

Web sayfasına başlanırken gelen taleplerden ilki, üniversite bünyesindeki öğrenci ve öğretim görevlilerinin aldığı ödülleri duyurmaktı. Bunun içinde "Yıldızlarımız" bölümü yapıldı. Daha sonraki süreçte bu bölüm değiştirilip her tıklanıldığında farklı bir kişinin görüntülenmesi sağlandı.

4.13 Savaş Talebi

Yeni web sayfasının yayına başladığı 2010 yılı Yıldız Teknik Üniversitesi'nin kuruluşunun 99. yılıdır. 100. yıl etkinlikleri çok kapsamlı olacağı için kullanıcılara bunu daha belirgin bir şekilde duyurmak amacıyla, ana sayfaya 2011 tarihinde sıfırlanacak şekilde bir savaş eklenmiştir.

The screenshot shows the website's interface with a blue and white color scheme. The top navigation bar includes a search bar and language options. The main content area is divided into several sections: 'Duyurular' (Announcements) on the left, 'Yıldızlar' magazine cover on the right, and a central section with news items. The footer contains a list of departments and contact information.

Şekil 52: Talepler Üzerine Yapılan Eklentilerle Birlikte Yeni Tasarım

SONUÇ

Bu çalışma göstermiştir ki, ülkemizde internet kullanımı gün geçtikçe daha da yaygınlaşıyor. Bu gelişimle birlikte, internette bilgi ve tasarım kirliliğinde de artma gözleniyor. Bu tezin amacı genel olarak genelde yüksek öğretim kurumlarının web sayfaların bilgi ve tasarım karmaşasının önüne geçilmesine yönelik tasarım kriterlerinin belirlenmesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi için örnek bir web sitesinin hazırlanmasıdır.

Çalışmanın sonunda ortaya çıkan yüksek öğretim kurumların web sitelerinin yapımında dikkat edilmesi gereken tasarım kriterleri şunlardır.

- Tasarımın her aşamasında kullanıcı gruplarının (Öğrenciler, akademik ve idari personel , veliler, öğrenci adayları) beklentilerine göre hareket edilmelidir.
- Web sayfasında sunulan bilginin tüm kullanıcılara hitap etmesi gerekmektedir. Engelli kullanıcıların bilgisayarlarına uyumlu Stil Şablonları (CSS / Cascading Style Sheet) kullanılmalıdır.
- Özellikle yüksek öğretim kurumları için yurt dışından gelecek öğrencilere hitap etmek önem arz etmektedir. Öğrenci değişim programları ile yurt dışından gelen öğrenciler için, dünyada en çok kullanılan dillere ait web sayfa yapılarının oluşturulması önemlidir.
- Tasarımlar her tür ekran boyunda ve web tarayıcısında sorunsuz şekilde görüntülenebilmelidir. Bu amaçla esnek bir sayfa yapısı oluşturulmalıdır.
- Kullanımı kolay web sayfa yapısı oluşturulmalıdır. Kullanıcılar arasında öğrenci velilerinin de olması sebebiyle yaşı ilerlemiş kişileri de göz ardı etmemek gerekmektedir.
- Arayüz tasarımında ihtiyaç duyulması halinde yeni eklenecek fonksiyonlar düşünülerek hareket edilmesi gerekmektedir.
- Nadir kullanılan fonksiyonları anasayfa yerine alt sayfalarda barındırmak, tasarım karmaşıklığını önleyecektir.
- Anasayfa belirgin olmalı, her altsayfada anasayfaya dönüş butonu olmalı ve hangi sayfada olduğunu belirten bilgi olmalıdır.
- Fakülte ve bölüm sayfalarındaki yapının, anasayfadan kullanım kolaylığı açısından çok farklı olmaması gerekmektedir. Kurumsal yapıya dikkat edilerek, logo, ikon, renk v.b. kullanımlarında kurumsal kimliğin dışarısına çıkılmamalıdır.

- Web sayfaları kullanıcıların çok fazla kaydırma yapmalarına gerek kalmayacak uzunlukta olmalıdır. Gereksiz metinlere yer verilmemeli, uzun olan fakat okunması zorunlu olan duyurular, formlar ayrı doküman olarak indirilmesine izin verilmelidir.
- Site hiyerarşisi fazla derinleştirilmemelidir. Kullanıcılar istedikleri sayfaya mümkün olduğunca az adımla ulaşabilmelidir, gerekirse hızlı erişim fonksiyonu eklenmelidir.
- Linkler anlamlı isimlendirilmelidir. Kullanıcıyı yönlendirecekleri sayfanın içeriğini en iyi şekilde tanımlayan isimler taşınmalıdır.
- Sayfalar arasında görsel tutarlılık olmalı, logo ve menülerin konumu her sayfada sabit olmalıdır.
- Çeşitli navigasyon problemlerine neden olduklarından çekme menüler, pop-up (açılır pencere) ve çerçeveler (frames) kullanılmamalıdır.

EK-1

Bilgi Edinme Hakkı, Bilgi Verme Yükümlülüğü ve Bilgi Verme Usulü

Bilgi edinme hakkı

Madde 5- Herkes, Kanun ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usuller çerçevesinde bilgi edinme hakkına sahiptir.

Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı tüzel kişiler, isteyecekleri bilgi kendileriyle veya faaliyet alanlarıyla ilgili olmak kaydıyla ve karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, Kanun ve bu Yönetmelik hükümlerinden yararlanırlar. Bu kapsamdaki başvurular Türkçe olarak yapılır. Karşılıklılık ilkesi kapsamında bulunan ülkeler Dışişleri Bakanlığınca Resmi Gazetede ilan edilir.

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden doğan hak ve yükümlülükleri saklıdır.

Bilgi verme yükümlülüğü kapsamında alınacak tedbirler

Madde 6- Kurum ve kuruluşlar, Kanunda yer alan istisnalar dışındaki her türlü bilgi veya belgeyi, Kanunda ve bu Yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre başvuranların yararlanmasına sunmak ve bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru sonuçlandırmak üzere gerekli idari ve teknik tedbirleri almakla yükümlüdür.

Kurum ve kuruluşlar, ellerinde mevcut olan ve bilgi edinme başvurusuna konu olabilecek bütün bilgi veya belgeleri, bilgi edinme hakkının kullanımını kolaylaştıracak şekilde tasnif ederler. Bu amaçla kurum ve kuruluşların belge kayıt, dosyalama ve arşiv düzeniyle ilgili gerekli idari ve teknik tedbirler alınır.

Bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla kurum ve kuruluşlar;

a) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki bilgi veya belgelerin konularını ve bunların hangi birimde mevcut olduğunu ihtiva eden kurum dosya planlarını,

b) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki temel nitelikli karar ve işlemlerini, mal ve hizmet alımlarını, satımlarını, projelerini ve yıllık faaliyet raporlarını,

c) Görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki kanun, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı veya diğer düzenleyici işlemlerin neler olduğunu, yayımlanmışsa hangi tarihli ve sayılı Resmi Gazetede yayımlandığını, görev ve hizmet alanlarıyla ilgili mevzuatın değişiklikleri işlenmiş halini, bilgi iletişim teknolojilerini kullanmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Kesinleşen faaliyet ve denetim raporları uygun vasıtalarla kamuoyunun incelemesine açık hale getirilir.

Kurum ve kuruluşlar, Kanun ve bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde, bilgi edinme hakkının etkin olarak kullanılabilmesi ve bilgi edinme başvurularından kaynaklanan iş yükünün en aza indirilebilmesi amacıyla kurumsal internet sayfalarını bu madde hükümlerine göre yeniden şekillendirir. Bu Yönetmelik kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, bu bilgileri tek tek birimler bazında, aynı kurumsal internet sayfası üzerinden; zorunlu hallerde kurumsal internet sayfasından link verilmek suretiyle birime ait internet sayfası üzerinden kamuoyunun bilgisine sunarlar.

Kurum ve kuruluşlar, görev ve hizmet alanlarına giren konulardaki bilgi veya belgelerin konularını ve bunların hangi birimde mevcut olduğunu ihtiva eden kurum dosya planlarını, konuyla ilgili mevzuatta belirlenmiş ilkelere uygun olarak düzenlerler. Kurum dosya planları, kurum ve kuruluşların basın ve halkla ilişkilerle görevli birimlerinde oluşturulacak bilgi edinme birimlerinde bulundurulur ve bunlardan yeterli sayıda nüsha başvuru sahiplerinin istifadesine sunulur. Kurum dosya planlarının bir örneği de kurum ve kuruluşların kurumsal internet sayfalarından kamuoyunun bilgisine sunulur.

Bilgi edinme hakkının, elektronik ortamda kullanımını kolaylaştırmak maksadıyla, EK-1 ve EK-2’de yer alan başvuru formları ile kurum ve kuruluşların bilgi edinme birimlerinin elektronik posta yoluyla başvuru kabul edecek elektronik posta adresleri, kurum ve kuruluşların internet sayfalarında yayımlanır. Bu başvuru formları ayrıca, başvuru sahiplerinin istifadesi amacıyla bilgi edinme birimlerinde sürekli bulundurulur.

KAYNAKÇA

KİTAP

Altun, A., Gelişen Teknolojiler ve Yeni Okur Yazarlıklar, Anı Yayıncılık, Ankara, (2005).

Atkinson, Rita L ve ATKINSON, Richard C ve HILGARD, Ernest. (1995). *Psikolojiye Giriş I.* (Çev. Kemal Atakay, Mustafa Atakay, Aysun Yavuz), İstanbul: Sosyal yayınları.

İNCEOĞLU, Metin. Tutum - Algı – İletişim. Ankara: İmaj Yayınevi. (2000).

KILIÇ, Levend. Görüntü Estetiği. Ankara: Anka Basım. (2003).

Mambretti, C., İnternet Technology for Schools, McFarland & Company, Jefferson, (1999).

Yılmaz S. Web Sayfalarının Görsel Kullanılabilirliği. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara, (2006)

MAKALE

Brinck, T., Gergle, D. and Wood, S.D. (2002), “*Designing Web Sites That Work- Usability for the Web 1st ed*”, Academic Press, San Diego, 1-481.

Cihan Yıldırım Yücel -Cengiz Acartürk (2006) “*Görme Engelliler için Web Sayfalarında Erişilebilirliğin Sağlanması*”. ODTÜ-BİDB Akademik Bilişim

Çakmak, V. (2008), “*Üniversite İnternet Sitelerinin Kurum İçi Halka İlişkiler Açısından İşlevselliği*”, Selçuk Üniversitesi – Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Ent, V. I. (2001). “*The icon response phenomena: examining creativity and icon association errors in computer and web-based research*”, Doktora Tezi, University of Pittsburgh Graduate Faculty of the School of Education, Pittsburgh, 13-27

Gürer, Latife. (1970). “*Temel Dizaynda Görsel Algı*”. Istanbul : Teknik Üniversite Matbaası

İşman, A. “Bilgisayar ve Eğitim”, *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, (2001), 1.

Kahn, P. and Lenk, K. (2001), “*Mapping Web Sites 1st ed*”, Rotovision, Switzerland, 1-143

Karasar, Ş. “İnternet Ortamında Eğitim”, *Kuram ve Uygulamada EğitimYönetimi*. Bahar 1999 (18), 145.

Rees, M., White, A. and White, (2001)., “*Designing Web Interfaces*”, Prentice-Hall, Inc. 1st ed, New Jersey, B. 15

Scheffelmaier, W. G. (2003), “*Methods used to evaluate and design a successful web site*”, Doktora Tezi, Utah State University School of Education, Utah, 1-21, 39-42.

Tollett, J., Williams, R. and Rohr, D. (2002). “Web Design Workshop 1st ed”, *Peachpit Press*, Berkeley, 1-355

Üstündağ, Ö. (1999), “*Bilgisayar arayüz tasarımında grafik elemanlar ve İnternet'in grafiksel etkileşim arayüzü: World Wide Web*”, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 21-73.

Wroblewski, L. (2002)., “*Site-Seeing - A Visual Approach to Web Usability 1st ed*”, *Hungry Minds, Inc.*, New York, 2

İNTERNET

Color blindness can make your web pages unusable,
<http://webdesign.about.com/od/accessibility/a/aa062804.htm>, (2006).

Considering the color blind,
<http://www.newarchitectmag.com/archives/2000/08/newman/>, (2000).

İnternet liginde Türkiye 24. sırada, <http://www.sabah.com.tr/2005/08/14/gun96.html>, (2005).

http://www.w3schools.com/browser/browser_stats.asp

http://www.w3schools.com/browsers/browsers_display.asp (10.05.2010)

<http://www.rssnedir.com/> (18.05.2010)

Seferoğlu, S. Bt. İnternetin Doğuşu ve Gelişimi,
<<http://yunus.hacettepe.edu.tr/~sadi/dersler/ebb/ebb467-guz2000/umut-p.html>>, (22.07.2006)

ULAKBİM, ULAKBİM'in Tarihçesi.

<<http://www.ulakbim.gov.tr/hakkinda/tarihce/>> Erişim Tarihi: 19.09.2006.

ÖZGEÇMİŞ

11.12.1980 yılında İstanbul'da doğdu.

İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladıktan sonra, 1997-1999 yılları arasında Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Biga Meslek Yüksek Okulu'nda Elektrik Bölümünü Okudu.

Mezun olduktan sonra, 2000 yılında girdiği özel yetenek sınavları neticesinde Marmara Üniversitesi Resim-İş Eğitimi bölümünü kazandı. 2001 yılında Blue Medya Grup çatısı altında grafik stajına başladı, 2004 yılına kadar burada çalıştı. 2004 yılında mezun olmasıyla birlikte SGSİM reklam ajansında web tasarımcı olarak çalıştı, 2006 yılında merkezi Kadıköy'de olan İstanbul Sanat Akademisi'ni kurdu. Sanat çalışmalarını bu kurum altında devam ettirmektedir. 2009 yılına kadar çeşitli ajanslarda çalıştıktan sonra 2009 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Öğretim Görevlisi olarak çalışmaya başlamıştır. Halen Yıldız Teknik Üniversitesi Enformatik Bölümü'ndeki vazifesine devam etmektedir.